

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	29. VII 20 14 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	14-5/14-1
VEZA:	
EPA:	537 XXV
SKRAĆENICA:	PRIOLOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-1684/5
Podgorica, 21. jul 2014. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 4. jula 2014. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA I OSNOVAMA SVOJINSKO-PRAVNIH ODNOSA U VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **IVAN BRAJOVIĆ**, ministar saobraćaja i pomorstva i **NEBOJŠA KRSTAJIĆ**, v.d. generalnog direktora Direktorata za vazdušni saobraćaj u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s.r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA I OSNOVAMA SVOJINSKO-PRAVNIH ODNOSA U VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU

Član 1

U Zakonu o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju ("Službeni list CG", broj 18/11) član 2 mijenja se i glasi:

"Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **aerodrom** je određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno u potpunosti ili djelimično za kretanje, polijetanje, slijetanje i boravak vazduhoplova;
- 2) **crnogorski vazdušni prevoznik** je pravno ili fizičko lice koje ima licencu za obavljanje usluga vazdušnog saobraćaja (u daljem tekstu: operativna licenca), koju je izdao nadležni organ Crne Gore;
- 3) **dobrovoljac** je lice koje se blagovremeno prijavilo za ukrcavanje u skladu sa članom 9 stav 2 ovog zakona i koje je prihvatilo ponudu vazdušnog prevoznika da odustane od rezervacije u zamjenu za prava iz člana 11 ovog zakona;
- 4) **domaći prevoz** je prevoz na osnovu ugovora o prevozu vazduhoplovom, gdje se mjesto polaska i mjesto odredišta nalaze na teritoriji Crne Gore;
- 5) **državni vazduhoplov** je vazduhoplov koji se koristi u vojne, carinske ili policijske svrhe;
- 6) **kolet** je paket koji se sastoji od ambalaže i svog sadržaja, koji je pripremljen za transport;
- 7) **korisnik aerodroma** je pravno ili fizičko lice koje je odgovorno za prevoz putnika, tereta i/ili pošte vazdušnim putem, od aerodroma ili do aerodroma;
- 8) **lice koje ima pravo na naknadu štete** je putnik, odnosno drugo lice koje ima pravo da zahtijeva naknadu štete pričinjenu putniku, u skladu sa zakonom;
- 9) **lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti** je lice čija je pokretljivost smanjena zbog tjelesne invalidnosti (osjetna ili lokomotorna, trajna ili privremena), mentalne invalidnosti ili oštećenja ili drugog uzroka invalidnosti ili starosti i čije stanje zahtijeva primjerenu pažnju i prilagođavanje usluga, koje su na raspolaganju drugim putnicima, posebnim potrebama tih lica;
- 10) **medicinski prevoz** je prevoz bolesnih, povrijeđenih i invalidnih lica vazduhoplovom koji je opremljen za tu vrstu prevoza;
- 11) **međunarodni prevoz** je prevoz vazduhoplovom kod koga se prema ugovoru o prevozu, mjesto polaska i mjesto odredišta nalaze na teritorijama dvije države ili samo jedne države ako je predviđeno međuslijetanje na teritoriji druge države;
- 12) **Montrealska konvencija** je konvencija o objedinjavanju određenih pravila za međunarodni prevoz vazduhom;

- 13) **naručilac prevoza** je pravno ili fizičko lice koje je zaključilo ugovor o prevozu sa vazdušnim prevoznikom;
- 14) **nosilac prava** je pravno ili fizičko lice koje na osnovu ugovora o prevozu ima pravo da podnese zahtjev vazdušnom prevozniku za ostvarivanje prava;
- 15) **odbor korisnika aerodroma** je tijelo koje čine predstavnici korisnika aerodroma ili pravnih lica koje predstavljaju korisnike;
- 16) **odredište** je destinacija navedena u putnoj karti koja se pokazuje na pultu za prijavu leta ili u slučaju direktno vezanih letova, odredište zadnjeg leta, s tim da se ne računaju alternativni vezani letovi koji su dostupni, ako je poštovano prvobitno planirano vrijeme dolaska;
- 17) **operator aerodroma** je pravno lice koje upravlja infrastrukturom aerodroma i usklađuje i nadzire obavljanje djelatnosti drugih operatora na aerodromu ili sistema aerodroma u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: menadžment aerodroma);
- 18) **organizator putovanja** je pravno lice koje organizuje, prodaje ili nudi na prodaju paket aranžmane, neposredno ili preko posrednika;
- 19) **otkazivanje leta** je odustanak od prevoza vazduhoplovom na letu koji je prethodno bio predviđen i na kojem je najmanje jedno mjesto bilo rezervisano;
- 20) **paket aranžman** je unaprijed određena kombinacija usluga kojom se organizator putovanja obavezuje da obezbijedi putniku najmanje dvije usluge koje se sastoje od prevoza, smještaja ili drugih turističkih usluga, kao cjeline i koje se pružaju u vremenu dužem od 24 sata ili uključuju jedno noćenje, a putnik se obavezuje da plati ukupnu cijenu;
- 21) **parking aerodroma** je parking koji se nalazi u okviru granica aerodroma ili koji je pod direktnom kontrolom menadžmenta aerodroma, koji je namijenjen putnicima koji koriste aerodrom;
- 22) **pošiljalac** je pravno ili fizičko lice u čije se ime na osnovu ugovora predaje teret na prevoz;
- 23) **predati prtljag** je prtljag koji se prima na prevoz uz izdavanje potvrde u pisanoj formi;
- 24) **primalac** je pravno ili fizičko lice koje je ovlašćeno da u mjestu odredišta prima teret predat na prevoz;
- 25) **pripadak vazduhoplova** su sve stvari koje su trajno namijenjene vazduhoplovu, bez obzira da li su u sastavu vazduhoplova ili su privremeno odvojene od njega;
- 26) **prtljag** je predati i ručni prtljag;
- 27) **pružanje usluga iz vazduha** su operacije vazduhoplova kojima se pružaju usluge u poljoprivredi, šumarstvu, građevinarstvu, protivpožarnoj zaštiti, protivgradnoj odbrani, potrazi i spašavanju, marketingu, snimanju iz vazduha, nadzoru i patroliranju iz vazduha i provjeri radionavigacionih uređaja;
- 28) **putna karta** je dokument u pisanoj ili elektronskoj formi izdat ili ovjeren od strane vazdušnog prevoznika ili njegovog ovlašćenog agenta na osnovu kojeg putnik ostvaruje pravo na prevoz;
- 29) **putnik** je fizičko lice koje na osnovu ugovora ima pravo na prevoz vazduhoplovom;
- 30) **rezervacija** je potvrda da putnik ima putnu kartu ili drugi dokaz kojom se potvrđuje da je rezervacija prihvaćena i potvrđena od strane vazdušnog prevoznika ili organizatora putovanja;
- 31) **ručni prtljag** su stvari koje putnik unosi u vazduhoplov;
- 32) **specijalno pravo vučenja** je obračunska jedinica koju utvrđuje Međunarodni monetarni fond;

- 33) **stvarni vazdušni prevoznik** je vazdušni prevoznik koji obavlja ili namjerava da obavi let, na osnovu ugovora sa putnikom ili u ime nekog drugog pravnog ili fizičkog lica, koje je zaključilo ugovor sa tim putnikom;
- 34) **teret** su stvari koje se daju na prevoz vazduhoplovom na osnovu ugovora o prevozu tereta;
- 35) **ugovorni vazdušni prevoznik** je pravno ili fizičko lice koje je zaključilo ugovor o prevozu sa putnikom, naručiocem prevoza ili pošiljaocem;
- 36) **uskraćivanje ukrcaja** je odbijanje ukrcavanja na let putnika koji su se prijavili na ukrcaj u skladu sa članom 9 stav 2 ovog zakona, osim zdravstvenih, sigurnosnih ili bezbjednosnih razloga ili neposjedovanja odgovarajuće putne dokumentacije;
- 37) **Usluga komercijalnog putničkog vazdušnog prevoza** je usluga vazdušnog prevoza putnika koju pruža vazdušni prevoznik na linijskom i povremenom letu uz novčanu naknadu, kao samostalni let ili dio paket aranžmana;
- 38) **uzastopni vazdušni prevoznik** je pravno ili fizičko lice koje na osnovu ugovora o prevozu, koji zaključi prvi vazdušni prevoznik obavlja dio tog prevoza uz pristanak putnika, odnosno naručioca prevoza;
- 39) **vazdušni prevoznik** je pravno ili fizičko lice kojem je izdata operativna licenca;
- 40) **vazduhoplov u letu** je vazduhoplov od trenutka kada je motorna snaga vazduhoplova upotrijebljena, radi polijetanja sve do trenutka zaustavljanja vazduhoplova i prestanka rada motora nakon slijetanja;
- 41) **vrijeme prevoza putnika u vazdušnom saobraćaju** je vrijeme od početka otpreme putnika do završetka prihvata putnika;
- 42) **vrijeme prevoza tereta u vazdušnom saobraćaju** je vrijeme od preuzimanja stvari na aerodromu polaska, radi otpreme do predaje stvari licu koje je ovlašćeno da raspolaže teretom na aerodromu odredišta ili na nekom drugom mjestu na koje sleti vazduhoplov."

Član 2

U članu 3 stav 1 i drugim odredbama zakona riječi: „avio prevoznika”, u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „vazdušni prevoznik”, u odgovarajućem padežu.

U stavu 2 i drugim odredbama zakona riječ „opredjeljenja”, u različitom padežu zamjenjuje se riječju „odredišta”, u odgovarajućem padežu.

Član 3

U članu 9 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Ovaj zakon primjenjuje se na putnike koji putuju sa aerodroma koji se nalazi:

- 1) na teritoriji Crne Gore;
- 2) u drugoj državi, na aerodrom koji se nalazi na teritoriji Crne Gore, ako nijesu ostvarili prava i ako im nije pružena pomoć u drugoj državi i ako je let ostvaren sa crnogorskim vazdušnim prevoznikom.”

Član 4

Član 25 mijenja se i glasi:

”Primjena Montrealske konvencije

Član 25

(1) Na odgovornost vazdušnog prevoznika za štetu koju pričini prilikom prevoza putnika i njihovog prtljaga vazdušnim putem primjenjuju se pored odredaba ovog zakona i odgovarajuće odredbe Montrealske konvencije.

(2) Odredbe Montrealske konvencije koje se odnose na odgovornost vazdušnog prevoznika primjenjuju se i na prevoz koji se obavlja unutar vazdušnog prostora Crne Gore.

(3) Vazdušni prevoznik odgovara i za štetu iz stava 1 ovog člana, koju pričini lice koje je po njegovom nalogu ili za njegov račun vršilo prevoz vazduhoplovom.

(4) Ako vazdušni prevoznik dokaže da je štetu prouzrokovao ili da je nastanku štete doprinio nepažnjom, drugim pogrešnim postupkom ili propustom lica koje traži naknadu štete ili lica od koga ostvaruje svoja prava, vazdušni prevoznik je u potpunosti ili djelimično, oslobođen odgovornosti u mjeri u kojoj je nepažnja, pogrešan postupak ili propust prouzrokovao štetu ili doprinio njenom nastajanju.

(5) Ako zbog smrti ili povrede putnika naknadu štete zahtijeva neko drugo lice, a ne putnik, vazdušni prevoznik je oslobođen odgovornosti u potpunosti ili djelimično, ako dokaže da je štetu prouzrokovao ili da je nastanku štete doprinijela nepažnja, pogrešan postupak ili propust tog putnika.

(6) Odredbe ugovora o oslobađanju vazdušnog prevoznika od odgovornosti ili određivanju niže granice odgovornosti od granice utvrđene Montrealskom konvencijom i ovim zakonom su ništavne i ne povlače ništavost cijelog ugovora o prevozu, na koji se primjenjuje ova konvencija.”

Član 5

Član 26 mijenja se i glasi:

„Obaveza osiguranja vazdušnog prevoznika

Član 26

(1) Na odgovornost crnogorskog vazdušnog prevoznika za prevoz putnika i njihovog prtljaga primjenjuju se odredbe Montrealske konvencije.

(2) Crnogorski vazdušni prevoznik dužan je da se osigura od odgovornosti za štetu, u skladu sa zakonom.

(3) Dokaz o osiguranju u vazdušnom saobraćaju za odgovornost za štetu u skladu sa Montrealskom konvencijom dužan je da ima i drugi vazdušni prevoznik koji namjerava da obavlja komercijalni vazdušni prevoz sa Crnom Gorom.

(4) Iznos osiguranja od odgovornosti za štetu pričinjenu putnicima, prtljagu, teretu, pošti i trećim licima, treba da bude u visini u skladu sa zakonom koji obezbjeđuje isplatu cjelokupnog iznosa štete.”

Član 6

Član 27 mijenja se i glasi:

„Naknada štete

Član 27

Visina naknade kao i granica odgovornosti za štetu nastalu usljed smrti ili tjelesne povrede putnika u slučaju nesreće, uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga, odnosno kašnjenja prilikom isporuke prtljaga određuje se u skladu sa čl. 21 i 22 Montrealske konvencije.”

Član 7

Član 28 mijenja se i glasi:

„(1) Vazdušni prevoznik dužan je da bez odlaganja, a najkasnije 15 dana od dana utvrđivanja identiteta fizičkog lica koje ima pravo na naknadu štete, izvrši avansno plaćanje srazmjerno pretrpljenoj materijalnoj šteti, kako bi se zadovoljile neposredne materijalne potrebe tog lica.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, iznos avansnog plaćanja za slučaj smrti ne može biti manji od 16.000 specijalnih prava vučenja po putniku.

(3) Avansno plaćanje ne predstavlja priznanje odgovornosti i može da se uračuna u ukupan iznos naknade štete koju isplaćuje vazdušni prevoznik.

(4) Isplaćeni avans je nepovratan, osim u slučajevima iz člana 20 Montrealske konvencije, ili ako lice koje je primilo avans nije imalo pravo na naknadu štete.”

Član 8

Član 29 mijenja se i glasi:

„Dodatni iznos za dostavu predatog prtljaga

Član 29

(1) Putnik ima pravo da u vrijeme predaje prtljaga vazdušnom prevozniku posebno odredi vrijednost dostave predatog prtljaga na krajnjem odredištu i plati dodatni iznos na zahtjev vazdušnog prevoznika za dostavu prtljaga do krajnjeg odredišta.

(2) Dodatni iznos za dostavu prtljaga do krajnjeg odredišta u skladu sa članom 22 stav 2 Montrealske konvencije, može da zahtijeva vazdušni prevoznik, ako putnik u posebnoj izjavi zahtijeva dostavu predatog prtljaga do krajnjeg odredišta u visini koja zavisi od dodatnih troškova prevoza i osiguranja tog prtljaga koji prelaze uobičajene troškove za prtljag procijenjene u visini koja je ista ili niža od granice odgovornosti.

(3) Vazdušni prevoznik dužan je da obezbijedi upoznavanje putnika o visini dodatne naknade iz stava 2 ovog člana.”

Član 9

Član 30 mijenja se i glasi:

„Upoznavanje putnika o odgovornostima vazdušnog prevoznika

Član 30

(1) Vazdušni prevoznik dužan je da prilikom prodaje usluga prevoza upozna putnike o odgovornosti vazdušnog prevoznika u odnosu na putnike i njihov prtljag, uključujući i rokove za podnošenje prigovora odnosno tužbe za naknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljagu i da rezime osnovnih odredaba o odgovornosti vazdušnog prevoznika učini dostupnim putnicima na svim prodajnim mjestima, uključujući telefonsku prodaju ili prodaju putem interneta, na način iz člana 33 ovog zakona.

(2) Rezime iz stava 1 ovog člana, ne može biti osnov za naknadu štete i ne može se koristiti za tumačenje odredaba ovog zakona ili Montrealske konvencije.”

Član 10

Član 31 mijenja se i glasi:

„Obavješćavanje putnika o odgovornosti vazdušnog prevoznika

Član 31

Pored upoznavanja putnika o odgovornosti vazdušnog prevoznika iz člana 30 ovog zakona, vazdušni prevoznici koji obavljaju prevoz ili prodaju usluge prevoza dužni su da svakom putniku izdaju pisano obavješćenje o granici odgovornosti vazdušnog prevoznika koja važi za taj let u slučaju:

- 1) smrti ili tjelesne povrede, ako granica postoji;
- 2) uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga i upozorenja putnika da prtljag čija vrijednost prelazi ovu granicu mora da bude prijavljen vazdušnom prevozniku pri registraciji prtljaga, prije leta ili da bude u potpunosti osiguran od strane putnika prije putovanja;
- 3) štete prouzrokovane kašnjenjem leta.”

Član 11

Član 32 mijenja se i glasi:

”Granice odgovornosti vazdušnog prevoznika

Član 32

(1) Ako cjelokupan prevoz obavlja crnogorski vazdušni prevoznik, granice odgovornosti koje su navedene u rezimeu osnovnih odredaba o odgovornosti i obavješćenju iz čl. 30 i 31 ovog zakona su granice utvrđene ovim zakonom, osim ako vazdušni prevoznik dobrovoljno ne poveća granice odgovornosti.

(2) Ako prevoz obavlja vazdušni prevoznik koji nije crnogorski vazdušni prevoznik, odredbe čl. 30 i 31 ovog zakona primenjuju se samo za prevoz ka, iz i unutar Crne Gore.”

Član 12

Član 33 mijenja se i glasi:

”Rezime osnovnih odredaba o odgovornosti prema putnicima i prtljagu

Član 33

Rezime osnovnih odredaba o odgovornosti vazdušnog prevoznika prema putnicima i njihovom prtljagu sadrži:

1) naknadu štete u slučaju smrti ili tjelesne povrede:

- za naknadu štete ne postoje finansijska ograničenja u pogledu odgovornosti u slučaju smrti ili tjelesne povrede putnika;
- vazdušni prevoznik ne može da ospori zahtjev za naknadu štete u slučaju kada šteta iznosi do 113.100 specijalnih prava vučenja, a preko toga iznosa, vazdušni prevoznik može da osporava zahtjev za naknadu štete ukoliko dokaže da šteta nije nastala njegovom nepažnjom ili krivicom;

2) avansno plaćanje:

- u slučaju smrti ili tjelesne povrede putnika, vazdušni prevoznik je dužan da u roku od 15 dana od dana utvrđivanja identiteta lica koje ima pravo na naknadu štete, isplati avans za pokriće njegovih neposrednih materijalnih potreba;
- u slučaju smrti putnika, avans ne smije biti niži od 16.000 specijalnih prava vučenja;

3) kašnjenje putnika:

- u slučaju kašnjenja putnika, vazdušni prevoznik odgovara za štetu, osim ako je preduzeo sve potrebne mjere da izbjegne štetu ili ako preduzimanje tih mjera nije bilo moguće;
- odgovornost za kašnjenje putnika ograničena je na 4.694 specijalnih prava vučenja;

4) kašnjenje prtljaga:

- u slučaju kašnjenja prtljaga, vazdušni prevoznik odgovara za štetu, osim ako je preduzeo sve potrebne mjere da izbjegne štetu ili ako preduzimanje tih mjera nije bilo moguće;
- odgovornost za kašnjenje prtljaga ograničena je na 1.131 specijalnih prava vučenja;

5) uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga:

- vazdušni prevoznik je odgovoran za uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga do 1.131 specijalnog prava vučenja;
- za predati prtljag vazdušni prevoznik je odgovoran i ako nije kriv, osim u slučaju da prtljag ima nedostatak;
- za ručni prtljag vazdušni prevoznik je odgovoran samo ako je kriv;

6) viša granica odgovornosti za prtljag:

- putnik ima pravo da zahtijeva višu granicu odgovornosti od vazdušnog prevoznika ako najkasnije na prijavljivanju putnika za let da posebnu izjavu i plati dodatni iznos;

7) prigovor u vezi prtljaga:

- ako je prtljag oštećen, izgubljen, uništen ili ako kasni, putnik mora u najkraćem roku da podnese pisani prigovor vazdušnom prevozniku;
- u slučaju oštećenja predatog prtljaga putnik mora da podnese prigovor u roku od sedam dana od dana predaje prtljaga putniku, a u slučaju kašnjenja prtljaga u roku od 21 dan od dana predaje prtljaga putniku;

8) odgovornost ugovornih i stvarnih vazdušnih prevoznika:

-ako vazdušni prevoznik koji stvarno obavlja prevoz nije istovremeno i ugovorni vazdušni prevoznik, putnik može da podnese prigovor ili zahtjev za naknadu štete protiv bilo koga od njih;

-ako su u putnoj karti navedeni ime ili kod vazdušnog prevoznika, on važi kao ugovorni vazdušni prevoznik.

9) rok za podnošenje tužbe:

-tužba za naknadu štete može se podnijeti sudu u roku od dvije godine od dana slijetanja vazduhoplova ili planiranog slijetanja;

10) osnova za rezime:

- rezime osnovnih odredaba o odgovornosti vazdušnog prevoznika prema putnicima i njihovom prtljagu čini ovaj zakon i Montrealska konvencija od 28. maja 1999. godine."

Član 13

Član 35 briše se.

Član 14

Poslije člana 36 dodaje se nova tačka i 15 novih članova koji glase :

„6. Prava lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti

Obim prava

Član 36a

(1) Lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, koja koriste ili namjeravaju da koriste usluge vazdušnog prevoza putnika po dolasku, odlasku ili tranzitu kroz aerodrom kada se aerodrom nalazi na teritoriji Crne Gore imaju pravo na pomoć u skladu sa ovim zakonom.

(2) Odredbe čl. 36b, 36c i 36i ovog zakona, primjenjuju se na putnike koji polaze sa aerodroma koji se nalazi na teritoriji druge države na aerodrom koji se nalazi na teritoriji Crne Gore ako vazdušni prevoz obavlja crnogorski vazdušni prevoznik.

(3) Pravo na pomoć iz stava 1 ovog člana, ne utiče na prava putnika iz čl. 6 do 18 ovog zakona.

(4) Ako su odredbe ovog zakona kojima se uređuju prava lica iz stava 1 ovog člana u suprotnosti sa odredbama propisa o uslugama zemaljskog opsluživanja, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Zabrana uskraćivanja prevoza lica sa invaliditetom

ili lica smanjene pokretljivosti

Član 36b

Vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja, licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti ne smiju odbiti:

1) prihvatanje rezervacije za let čije je polazište ili odredište aerodrom iz člana 36a ovog zakona;

2) ukrcaj na aerodrom iz tačke 1 ovog člana lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, ako imaju putnu kartu i rezervaciju.

Odstupanja, posebni uslovi i informacije

Član 36c

(1) Izuzetno od člana 36b ovog zakona, vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja može licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti odbiti prihvatanje rezervacije ili ukrcaj zbog invaliditeta ili smanjene pokretljivosti:

1) iz sigurnosnih razloga utvrđenih posebnim propisima i međunarodnim ugovorima koji obavezuju Crnu Goru ili radi ispunjavanja sigurnosnih zahtjeva utvrđenih od strane organa koji je vazdušnom prevozniku izdao certifikat vazdušnog operatora-AOC; i

2) ako veličina vazduhoplova ili njegovih vrata fizički onemogućava ukrcaj ili prevoz lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.

(2) U slučaju da vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja odbije da prihvati rezervaciju zbog razloga iz stava 1 ovog člana, dužan je da uloži napor i da licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti predloži drugu prihvatljivu mogućnost prevoza.

(3) Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti kojem je odbijen ukrcaj zbog invalidnosti ili smanjene pokretljivosti i lica koja ga prate iz stava 4 ovog člana, imaju pravo na vraćanje prevoznine ili preusmjerenje iz člana 11 ovoga zakona, ako su ispunjeni sigurnosni zahtjevi za preusmjerenje ili povratni let.

(4) U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja može zahtijevati da lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti prati drugo lice koje je sposobno da mu pruži potrebnu pomoć.

(5) Vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik dužan je da na odgovarajući način i na crnogorskom jeziku i jezicima na kojima su dostupne informacije ostalim putnicima, obezbijedi dostupnost sigurnosnih pravila koja se primjenjuju na prevoz lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti kao i ograničenja koja se odnose na njihov prevoz ili na prevoz pomagala za kretanje zbog veličine vazduhoplova.

(6) Organizator putovanja je dužan, da obezbijedi dostupnost sigurnosnih pravila i ograničenja na letovima, koji su uključeni u putovanja, odmore i kružna putovanja u paket aranžmane koje organizuje, prodaje ili nudi na prodaju.

(7) Ako vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja odbije da prihvati rezervaciju lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti i zatraži pratnju za to lice, dužan je da lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti odmah obavijesti o razlozima za odbijanje i traženje pratnje.

(8) Vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja dužan je da na zahtjev lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, dostavi u pisanoj formi obavještenje iz stava 7 ovog člana, u roku od pet radnih dana od dana podnošenja zahtjeva.

Određivanje mjesta dolaska i odlaska

Član 36d

(1) Menadžment aerodroma, u saradnji sa korisnicima aerodroma odnosno odborom korisnika aerodroma i organizacijama koje zastupaju prava lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, u skladu sa lokalnim uslovima, dužan je da odredi mjesta dolaska i odlaska unutar granica aerodroma ili u zgradi i izvan zgrada terminala, koja je pod nadzorom menadžmenta aerodroma, na kojima lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti mogu lako da najave dolazak na aerodrom i zatijevaju pomoć.

(2) Mjesta iz stava 1 ovog člana, moraju biti jasno označena, sa osnovnim informacijama o aerodromu u pristupačnom obliku.

Prosljeđivanje zahtjeva za pomoć

Član 36e

(1) Vazdušni prevoznici, njihovi zastupnici i organizatori putovanja dužni su da na svim svojim prodajnim mjestima, uključujući telefonsku i internet prodaju, obezbijede prijem zahtjeva za pomoć lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.

(2) Ako vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja primi zahtjev za pomoć iz stava 1 ovog člana, najkasnije 48 sati prije objavljenog vremena polaska leta, dužan je da zahtjev, najkasnije 36 sati prije objavljenog vremena polaska leta, dostavi:

1) menadžmentima aerodroma odlaska, dolaska i tranzita; i

2) stvarnom vazdušnom prevozniku ako rezervacije nije primio taj prevoznik, osim ako u vrijeme primanja zahtjeva za pomoć nije poznat identitet stvarnog prevoznika, kada se zahtjev prosljeđuje što je prije moguće.

(3) Vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja prosljeđuje zahtjev za pomoć u najkraćem mogućem roku, osim u slučaju iz stava 2 ovoga člana.

(4) Stvarni vazdušni prevoznik, u najkraćem mogućem roku nakon početka leta obavještava menadžment aerodroma odredišta, ukoliko se taj aerodrom nalazi na teritoriji Crne Gore, o broju lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti na tom letu koji su zatražili pomoć iz člana 36f ovog zakona i o vrsti pomoći.

Pravo na pomoć na aerodromima

Član 36f

(1) Kada lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti stigne na aerodrom radi putovanja, menadžment aerodroma dužan je da mu pruži pomoć iz člana 36m ovog zakona, tako da se lice može ukrcati na let za koji ima rezervaciju pod uslovom da je vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja obaviješten o posebnim potrebama lica za takvom

vrstom pomoći, najkasnije 48 sati prije objavljenog vremena polaska leta.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana, odnosi se i na povratni let ako su odlazni i povratni letovi ugovoreni sa istim vazdušnim prevoznikom.

(3) Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti koristi pomoć psa vodiča o tome se obavještava vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja.

(4) Ako vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja nije obaviješten u skladu sa stavom 1 ovog člana, menadžment aerodroma ako je moguće pružiće pomoć da se lice ukrca na let za koji ima rezervaciju u skladu sa članom 36m ovog zakona.

(5) Odredba stava 1 ovog člana, primjenjuje se pod uslovom da se:

1) lice prijavi na let:

– u vrijeme koje vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja unaprijed odredi u pisanoj formi (uključujući elektronsku formu); ili

– ako nije određeno vrijeme, najkasnije jedan sat prije objavljenog vremena polaska; ili

2) lice stigne do mjesta unutar granica aerodroma određenog u skladu sa članom 36d ovog zakona:

– u vrijeme koje vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja unaprijed odredi u pisanoj formi (uključujući elektronsku formu); ili

– ako nije određeno vrijeme, najkasnije dva sata prije objavljenog vremena polaska.

(6) Ako je lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti u tranzitu kroz aerodrom na teritoriji Crne Gore ili ga vazdušni prevoznik ili organizator putovanja premjesti sa leta za koji ima rezervaciju na drugi let, menadžment aerodroma dužan je da pruži pomoć da se lice ukrca na let za koji ima rezervaciju u skladu sa članom 36m ovog zakona.

(7) Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti stigne vazduhoplovom na aerodrom na teritoriji Crne Gore, menadžment aerodroma dužan je da pruži pomoć iz člana 36m ovog zakona, da to lice stigne do mjesta polaska iz aerodroma iz člana 36d ovog zakona.

(8) Pružena pomoć, što je više moguće, mora da bude prilagođena posebnim potrebama svakog pojedinačnog putnika.

Odgovornost za pomoć na aerodromima

Član 36g

(1) Menadžment aerodroma dužan je da licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti obezbijedi pružanje pomoći iz člana 36m ovog zakona, bez dodatne naknade.

(2) Menadžment aerodroma odgovoran je za pružanje pomoći iz člana 36m ovog zakona i pomoć može pružati sam ili će pružanje pomoći obezbijediti ugovorom sa jednim ili više pravnih

ili fizičkih lica specijalizovanih za pružanje te vrste pomoći, ako ispunjavaju standarde kvaliteta iz člana 36h ovog zakona.

(3) Ugovor iz stava 2 ovog člana u zavisnosti od postojećih usluga koje se pružaju na aerodromu, menadžment aerodroma može zaključiti na svoju inicijativu, ili na zahtjev korisnika aerodroma, odnosno odbora korisnika aerodroma uključujući i vazdušne prevoznike, a u slučaju odbijanja zahtjeva, menadžment aerodroma dužan je da dostavi podnosiocima zahtjeva pisano obrazloženje.

(4) Menadžment aerodroma može, na nediskriminatornoj osnovi, korisnicima aerodroma naplatiti posebnu naknadu za pružanje pomoći iz st. 1 i 2 ovog člana, koja se određuje srazmjerno ukupnom broju putnika koje korisnici aerodroma prevezu na aerodrom i sa aerodroma.

(5) Naknadu iz stava 4 ovoga člana, transparentno i srazmjerno troškovima određuje menadžment aerodroma u saradnji sa korisnicima aerodroma, odnosno odborom korisnika aerodroma, ili u saradnji sa drugim odgovarajućim tijelom.

(6) Menadžment aerodroma dužan je da vodi odvojene finansijske izvještaje koji se odnose na pružanje pomoći licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti od finansijskih izvještaja za obavljanje svojih ostalih djelatnosti.

(7) Menadžment aerodroma dužan je da omogući uvid u revidirani godišnji finansijski izvještaj koji se odnosi na naplaćene naknade i troškove za pružanja pomoći licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti korisnicima aerodroma, preko odbora korisnika aerodroma ili drugog odgovarajućeg tijela, kao i organu državne uprave nadležnom za poslove vazdušnog saobraćaja i Agenciji za civilno vazduhoplovstvo (u daljem tekstu: Agencija).

Standardi kvaliteta za pomoć

Član 36h

(1) Menadžment aerodroma koji godišnje ima preko 150.000 prevezenih putnika u komercijalnom vazdušnom saobraćaju u saradnji sa korisnicima aerodroma, odnosno odborom korisnika aerodroma i organizacijama koje zastupaju lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, određuje standarde kvaliteta za pomoć iz člana 36m ovog zakona i potrebna sredstva za ispunjavanje tih standarda.

(2) Standardi iz stava 1 ovog člana, određuju se u skladu sa međunarodnim standardima i kodeksom ponašanja u odnosu na olakšice za prevoz lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, a naročito Kodeksom dobrog ponašanja u pružanju usluga zemaljskog opsluživanja licima smanjene pokretljivosti Evropske konferencije civilnog vazduhoplovstva.

(3) Standarde kvaliteta menadžment aerodroma objavljuje na svojoj internet stranici.

(4) Vazdušni prevoznik i menadžment aerodroma mogu postići sporazum da menadžment aerodroma putnicima, koje vazdušni prevoznik prevozi na ili sa aerodroma, obezbijedi pomoć višeg standarda od standarda iz stava 1 ovog člana ili da pored usluga iz člana 36m ovog zakona pruži i dodatne usluge.

(5) Menadžment aerodroma može vazdušnom prevozniku pored naknade iz člana 36g stav 4 ovog zakona da naplati i dodatnu naknadu za pružanje pomoći iz stava 4 ovog člana, koja mora biti srazmjerna troškovima i određuje se nakon konsultacija sa vazdušnim prevoznikom.

Obaveze vazdušnog prevoznika

Član 36i

Vazdušni prevoznik pruža pomoć iz člana 36n ovog zakona licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, koje odlazi, dolazi ili je u tranzitu kroz aerodrom koji se nalazi na teritoriji Crne Gore, bez dodatne naknade ako ispunjava uslove iz člana 36f st. 1, 2 i 4 ovog zakona.

Obuka

Član 36j

Vazdušni prevoznici i menadžmenti aerodroma dužni su da obezbijede stručno osposobljavanje za:

1) njihove zaposlene uključujući i zaposlena lica sa kojima su zaključili ugovore za pružanje neposredne pomoći licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti radi zadovoljavanja potreba lica sa različitim vrstama invalidnosti ili poteškoćama u kretanju;

2) njihove zaposlene koji rade na aerodromu i koji su u neposrednom kontaktu sa putnicima iz oblasti ravnopravnosti lica sa invaliditetom i podizanja svijesti o invalidnosti;

3) novozaposlene, kao i obnovu i sticanje novih znanja zaposlenih o invalidnosti.

Naknada štete za izgubljena ili oštećena invalidska kolica i drugu opremu

Član 36k

Ako se invalidska kolica, druga oprema za kretanje ili pomagala izgube ili oštete tokom pružanja usluga na aerodromu ili tokom prevoza vazduhoplovom putnik ima pravo na naknadu štete u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorom.

Ograničenja ili oslobađanja od obaveze

Član 36l

Obaveze prema licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti utvrđene ovim zakonom ne mogu se ograničiti niti ukinuti.

Pomoć menadžmenta aerodroma

Član 36m

(1) Menadžment aerodroma dužan je da pruži pomoć i obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo:

1) da obavijeste o svom dolasku na aerodrom i zatraže pomoć na mjestima iz člana 36d ovog zakona koja su u zgradama terminala i izvan njih;

2) kretanje od označenog mjesta do pulta za prijavu putnika na let;

3) da se prijave na let i da prijave prtljag;

4) da nastave kretanje od pulta za prijavu putnika na let do vazduhoplova i kontrolu za izlazak iz države, carinsku kontrolu i bezbjedonosni pregled;

5) ukrcavanje u vazduhoplov pomoću lifta, invalidskih kolica i pružanje druge odgovarajuće potrebne pomoći;

6) da nastave kretanje od vrata vazduhoplova do svog sjedišta;

7) da odloži prtljag na određenom mjestu u vazduhoplovu i preuzme prtljag iz vazduhoplova;

8) da nastavi kretanje od svog sjedišta do vrata vazduhoplova;

9) iskrcavanje iz vazduhoplova pomoću lifta, invalidskih kolica, i pružanje druge odgovarajuće potrebne pomoći;

10) da nastavi kretanje od vazduhoplova do prostora za preuzimanje prtljaga i preuzimanje prtljaga i druge obaveze vezane za ulazak u državu i carinsku kontrolu;

11) da nastavi kretanje od prostora za preuzimanje prtljaga do određenog mjesta;

12) da stigne na povezane letove kada su u tranzitu i da mu se obezbijedi potrebna pomoć u kontrolisanoj i nadziranoj zoni aerodroma, kao i na terminalima i između njih po potrebi;

13) pristupanje toaletnom prostoru po potrebi.

(2) Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti ima pratnju drugog lica koje mu pomaže, na zahtjev tog lica, menadžment aerodroma dužan je da obezbijedi potrebnu pomoć na aerodromu i pri ukrcaju i iskrcaju.

(3) Menadžment aerodroma dužan je da pruža usluge zemaljskog opsluživanja sa cjelokupnom potrebnom opremom za kretanje, uključujući i električna invalidska kolica, ukoliko je obaviješten najkasnije 48 sati prije leta i ako ne postoje prostorna ograničenja u vazduhoplovu i ako su ispunjeni uslovi utvrđeni propisom za prevoz opasnih materija.

(4) Menadžment aerodroma dužan je da obezbijedi privremenu zamjenu za oštećenu ili izgubljenu opremu za kretanje, koja ne mora da bude identična kao oštećena ili izgubljena oprema.

(5) Menadžment aerodroma je dužan da dozvoli korišćenje psa vodiča, po potrebi.

(6) Menadžment aerodroma je dužan da obezbijedi da podaci o letu budu dostupni tim licima.

(7) Menadžment aerodroma odgovoran je za izvršavanje obaveza utvrđenih ovim članom.

(8) Obaveze iz st. 1 do 6 ovog člana shodno se primjenjuju i na druge pružaoce usluga zemaljskog opsluživanja ukoliko ih ne obavlja menadžment aerodroma.

Pomoć vazdušnog prevoznika

Član 36n

(1) Vazdušni prevoznik dužan je da omogući prevoz psa vodiča u kabini vazduhoplova u skladu sa zakonom.

(2) Vazdušni prevoznik dužan je da omogući pored medicinske opreme, prevoz najviše dva komada opreme za kretanje po jednom licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, uključujući električna invalidska kolica, pod uslovom da je obaviješten najkasnije 48 sati prije leta i da ne postoje prostorna ograničenja u vazduhoplovu i da su ispunjeni uslovi utvrđeni propisom za prevoz opasnih materija.

(3) Vazdušni prevoznik dužan je da obezbijedi da podaci o letu budu dostupni tim licima.

(4) Vazdušni prevoznik na zahtjev lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, dužan je da preduzme potrebne mjere koje se odnose na razmještaj sjedišta, radi prilagođavanja potreba tih lica, vodeći računa o sigurnosnim zahtjevima i raspoloživosti.

(5) Vazdušni prevoznik dužan je da omogući pristup toaletnom prostoru po potrebi.

(6) Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti ima pratnju drugog lica koje mu pomaže, vazdušni prevoznik dužan je po mogućnosti da licu u pratnji obezbijedi sjedište pored lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.

Nadzor nad pružanjem pomoći

Član 36o

Nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona, koje se odnose na prava lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, na aerodromu iz člana 36a stav 1 ovog zakona, vrši Agencija."

Član 15

Čl. 37 do 41 brišu se.

Član 16

U članu 73 stav 1 riječi: "17 specijalnih prava vučenja" zamjenjuju se riječima: "19 specijalnih prava vučenja".

Član 17

Član 93 mijenja se i glasi:

"Podnošenje prigovora

Član 93

(1) U slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta, putnik ostvaruje prava utvrđena ovim zakonom na osnovu pisanog prigovora sa odgovarajućim dokazima koji dostavlja vazdušnom prevozniku.

(2) Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti prava utvrđena ovim zakonom ostvaruje na osnovu pisanog prigovora sa odgovarajućim dokazima koji dostavlja vazdušnom prevozniku, odnosno menadžmentu aerodroma.

(3) Ako vazdušni prevoznik, odnosno menadžment aerodroma u roku od 30 dana od dana dostavljanja prigovora ne odluči po prigovoru iz st. 1 i 2 ovog člana, putnik odnosno lica sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti imaju pravo da dostave Agenciji prigovor za mirno rješavanje sporova.

(4) Agencija je dužna da se izjasni na prigovor iz stava 3 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema prigovora.

(5) Nezavisno od st. 1, 2 i 3 ovog člana, putnik odnosno lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti može da zaštiti svoja prava podnošenjem tužbe pred nadležnim sudom."

Član 18

U članu 120 stav 1 mijenja se i glasi:

"(1) Za štetu zbog smrti ili tjelesne povrede koju vazduoplov u letu pričini na zemlji, odgovorno lice ne može da ospori zahtjev za nadoknadu štete do iznosa 113.100 specijalnih prava vučenja po poginulom ili tjelesno povrijeđenom licu, a zahtjev za nadoknadu štete preko tog iznosa može se osporiti ukoliko dokaže da šteta nije nastala njegovom nepažnjom ili krivicom."

Stav 4 mijenja se i glasi:

"(4) Preračunavanje specijalnih prava vučenja u novčanu jedinicu koja se koristi u Crnoj Gori vrši se po kursu na dan isplate naknade štete od strane vazdušnog prevoznika, a ako je naknada štete određena pravosnažnom presudom na dan donošenja pravosnažne presude".

Član 19

U članu 176 stav 1 riječi: "za civilno vazduhoplovstvo (u daljem tekstu: Agencija)" brišu se.

Član 20

Poslije člana 182 dodaje se novi dio i dva nova člana koji glase:

"DIO PET A

Kaznene odredbe

Član 182a

(1) Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 eura kazniće se za prekršaj vazdušni prevoznik ili drugo pravno lice ako:

- 1) očekuje da će doći do uskraćivanja ukrcaja na let, a ne pozove putnike na dobrovoljni odustanak od svoje rezervacije pod uslovima dogovorenim između putnika i stvarnog vazdušnog prevoznika (član 6 stav 1);
- 2) se ne javi dovoljan broj putnika za dobrovoljni odustanak od svoje rezervacije, a stvarni vazdušni prevoznik uskrati ukrcaj određenom broju putnika, koji su višak u odnosu na kapacitet vazduhoplova, protiv njihove volje, i ne isplati im odmah odštetu u skladu sa članom 10 ovog zakona i ne obezbijedi im prava iz čl. 11 i 12 ovog zakona (član 6 st. 3 i 4);
- 3) u slučaju otkazivanja leta putnicima ne obezbijedi vraćanje prevoznine ili preusmjeravanje u skladu sa članom 11 ovog zakona od strane stvarnog vazdušnog prevoznika (član 7 stav 1 tačka a);
- 4) u slučaju otkazivanja leta putnicima ne obezbijedi opskrbu od strane stvarnog vazdušnog prevoznika u skladu sa članom 12 stav 1 tačka a i stavom 2 ovog zakona, kao i pravo na opskrbu iz člana 12 stav 1 tač. b i c ovog zakona u slučaju preusmjeravanja kada je predviđeno vrijeme polaska novog leta najmanje jedan dan nakon vremena polaska koje je bilo planirano za otkazani let (član 7 stav 1 tačka b);
- 5) u slučaju otkazivanja leta putnicima ne obezbijedi odštetu od strane stvarnog vazdušnog prevoznika u skladu sa članom 10 ovog zakona (član 7 stav 1 tačka c);
- 6) u slučaju otkazivanja leta ne obavijesti putnike o mogućnostima alternativnog prevoza (član 7 stav 2);
- 7) očekuje kašnjenje leta u polasku, izvan vremena predviđenog redom letenja, dva sata i više za letove dužine do 1500 km ne obezbijedi putnicima opskrbu iz člana 12 stav 1 tačka a i stava 2 ovog zakona (član 8 stav 1 tačka a);
- 8) očekuje kašnjenje leta u polasku, izvan vremena predviđenog redom letenja, tri sata ili više za sve letove duže od 1500 km i za ostale letove između 1500 km i 3500 km ne obezbijedi putnicima opskrbu iz člana 12 stav 1 tač. a, b i c ovog zakona kada je realno očekivano vrijeme polaska najmanje dan nakon prethodno najavljenog vremena polaska (član 8 stav 1 tačka b);
- 9) očekuje kašnjenje leta u polasku izvan vremena predviđenog redom letenja za četiri sata ili više, za sve letove koji ne spadaju u letove iz tač. a i b ovog stava ne obezbijedi opskrbu iz člana 12 st. 1 i 2 ovog zakona, a u slučaju kašnjenja leta najmanje pet sati ne obezbijedi pravo i na vraćanje prevoznine u skladu sa članom 11 stav 1 tačka a ovog zakona (član 8 stav 1 tačka c).
- 10) u slučaju da premjesti putnika u klasu nižu od one za koju je karta plaćena, u roku od sedam dana od dana premještanja, na način utvrđen članom 10 stav 4 ovog zakona ne obezbijedi naknadu iz člana 13 stav 2 ovog zakona;
- 11) ne da prioritet prevozu lica sa smanjenom pokretljivošću, i njihovim pratiocima ili certifikovanim psima vodičima, i djeci bez pratioca (član 14 stav 1);
- 12) u slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja leta ili kašnjenja leta od najmanje dva sata ne uruči svakom putniku pisano obavještenje koje sadrži pravila za odštetu i opskrbu u skladu sa ovim

zakonom, kao i informacije o načinu i mjestu gdje putnik može ostvariti svoja prava (član 17 stav 2);

13) bez odlaganja, a najkasnije 15 dana od dana utvrđivanja identiteta fizičkog lica koje ima pravo na naknadu štete, ne izvrši avansno plaćanje srazmjerno pretrpljenoj materijalnoj šteti, kako bi se zadovoljile neposredne materijalne potrebe tog lica (član 28 stav 1);

14) prilikom prodaje usluga prevoza ne upozna putnike o svojoj odgovornosti u odnosu na putnike i njihov prtljag, uključujući rokove za podnošenje prigovora, odnosno tužbe za naknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljagu i putnicima ne učini dostupnim, na svim prodajnim mjestima, uključujući telefonsku prodaju ili prodaju putem interneta, na način iz člana 33 ovog zakona (član 30 stav 1);

15) licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti odbije da prihvati rezervaciju za let čije je polazište ili odredište aerodrom iz člana 37 ovog zakona i odbije da ga ukrca na tom aerodrom, ako ovo lice ima putnu kartu i rezervaciju (član 36b);

16) najkasnije 36 sati prije objavljenog vremena polaska leta ne dostavi menadžmentima aerodroma odlaska, dolaska i tranzita ili stvarnom vazdušnom prevozniku ako rezervacije nije primio taj prevoznik, osim ako u vrijeme primanja zahtjeva za pomoć nije poznat identitet stvarnog prevoznika, koji se prosljeđuje što je prije moguće, zahtjev za pomoć koji je primio najkasnije 48 sati prije objavljenog vremena polaska leta (član 36e stav 2);

17) ne omogući prevoz psa vodiča u kabini vazduhoplova u skladu sa zakonom (član 36n stav 1);

18) ne omogući, pored medicinske opreme, prevoz najviše dva komada opreme za kretanje po jednom licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, uključujući električna invalidska kolica, pod uslovom da je obaviješten najkasnije 48 sati prije leta, i da ne postoje prostorna ograničenja u vazduhoplovu i da su ispunjeni uslovi utvrđeni propisom za prevoz opasnih materija (član 36n stav 2);

19) ne obezbijedi da podaci o letu budu dostupni licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti (član 36n stav 3);

20) na zahtjev lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, ne preduzme potrebne mjere koje se odnose na razmještaj sjedišta, radi prilagođavanja potreba tih lica, vodeći računa o sigurnosnim zahtjevima i raspoloživosti i ne omogući pristup toaletnom prostoru, po potrebi (član 36n st. 4 i 5);

21) licu koje je u pratnji lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, po mogućnosti, ne obezbijedi sjedište pored lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti (član 36n stav 6).

(2) Za prekršaje iz stav 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice vazdušnog prevoznika ili drugog pravnog lica novčanom kaznom od 300 do 1.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 300 do 3.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 150 do 1.000 eura.

Član 182b

(1) Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 eura kazniće se za prekršaj menadžment aerodroma ili drugo pravno lice ako:

1) u saradnji sa korisnicima aerodroma, odnosno odborom korisnika aerodroma i organizacijama koje zastupaju prava lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, ne odredi mjesto dolaska i odlaska unutar granica aerodroma ili u zgradi i izvan zgrada terminala, koja je pod nadzorom menadžmenta aerodroma, u kojima lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti mogu lako da najave dolazak na aerodrom i zahtijevaju pomoć (član 36d stav 1);

2) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo da obavijeste o svom dolasku na aerodrom i zatraže pomoć na mjestima iz člana 36d ovog zakona koje su u zgradama terminala i izvan njih (član 36m stav 1 tačka 1);

3) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo kretanje od označenog mjesta do pulta za prijavu putnika na let (član 36m stav 1 tačka 2);

4) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo da se prijave na let i da prijave prtljag (član 36m stav 1 tačka 3);

5) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo kretanje od pulta za prijavu putnika na let do vazduhoplova i kontrolu za izlazak iz države, carinsku kontrolu i bezbjedonosni pregled član (36m stav 1 tačka 4);

6) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo ukrcavanje u vazduhoplov pomoću lifta, invalidskih kolica i pružanje druge odgovarajuće potrebne pomoći (36m stav 1 tačka 5);

7) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo kretanje od vrata vazduhoplova do svog sjedišta (36m stav 1 tačka 6);

8) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo da odloži prtljag na određenom mjestu u vazduhoplovu i preuzme prtljag iz vazduhoplova (36m stav 1 tačka 7);

9) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo kretanje od svog sjedišta do vrata vazduhoplova (36m stav 1 tačka 8);

10) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo iskrcavanje iz vazduhoplova pomoću lifta, invalidskih kolica i pružanje druge odgovarajuće potrebne pomoći (36m stav 1 tačka 9);

11) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo kretanje od vazduhoplova do prostora za preuzimanje prtljaga i preuzimanje prtljaga i druge obaveze vezane za ulazak u državu i carinsku kontrolu (36m stav 1 tačka 10);

12) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo kretanje od prostora za preuzimanje prtljaga do određenog mjesta (36m stav 1 tačka 11);

13) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo da stigne na povezane letove kada su u tranzitu i da mu se obezbijedi potrebna pomoć u kontrolisanoj i nadziranoj zoni aerodroma, kao i na terminalima i između njih, po potrebi (36m stav 1 tačka 12);

14) ne pruži pomoć i ne obezbijedi druge potrebne mjere da bi se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo pristupanje toaletnom prostoru (član 36m stav 1 tačka 13);

15) licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti koje ima pratnju drugog lica koje mu pomaže, na zahtjev tog lica, ne obezbijedi potrebnu pomoć na aerodromu i pri ukrcaju i iskrcaju (član 36m stav 2).

16) licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti ne pruža usluge zemaljskog opsluživanja sa cjelokupnom potrebnom opremom za kretanje, uključujući i električna invalidska kolica, ukoliko je obaviješten najkasnije 48 sati prije leta i ako ne postoje prostorna ograničenja u vazduhoplovu i da su ispunjeni uslovi utvrđeni propisom za prevoz opasnih materija (član 36m stav 3);

17) licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti ne obezbijedi privremenu zamjenu za oštećenu ili izgubljenu opremu za kretanje, koja ne mora da bude identična kao oštećena ili izgubljena oprema (član 36m stav 4);

18) licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti ne dozvoli korišćenje psa vodiča, po potrebi i ne obezbijedi da im podaci o letu budu dostupni (član 36m st. 5 i 6).

(2) Za prekršaje iz stav 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice menadžmenta aerodroma ili drugog pravnog lica novčanom kaznom od 300 do 1.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 300 do 3.000 eura.

(5) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 150 do 1.000 eura.

(6) O izrečenim kaznama utvrđenim ovim zakonom Agencija obavještava Evropsku komisiju".

Član 21

Član 183 briše se.

Član 22

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona je usklađivanje odredbi Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 18/11) sa evropskom legislativom kojom su propisana prava putnika koji se prevoze vazduhoplovom.

Neophodno je, u skladu sa preporukama eksperata Evropske komisije, koji su zaduženi za utvrđivanje stepena implementacije legislative EU navedene u Aneksu 1 multilateralnog Sporazuma o zajedničkom evropskom vazduhoplovnom području (ECAA Sporazuma), koji je Crna Gora ratifikovala 2007. godine, na adekvatan način obezbijediti transponovanje regulativa koje se odnose na prava putnika u slučaju uskraćivanja ukrcanja, otkazivanja ili kašnjenja leta, prava putnika u slučaju smrti ili teške tjelesne povrede, gubitka ili oštećenja prtljaga i tereta, kao i prava lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti usled prevoza vazduhoplovom.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Donošenje ovog zakona predstavlja usklađivanje sa odredbama evropskog zakonodavstva, odnosno sa odredbama sledećih uredbi EU:

- Uredba (EZ) br. 261/2004 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 11. februara 2004. godine o uspostavljanju zajedničkih pravila o kompenzaciji i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcavanja i otkazivanja ili dugog kašnjenja letova;
- Uredba Savjeta (EZ) br. 2027/97 od 9. oktobra 1997. godine o odgovornosti avio-prevoznika u slučaju udesa;
- Uredba (EZ) br. 1107/2006 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 5. jula 2006. godine koja se tiče prava osoba s invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću kada putuju avionom.

IV. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Odredbom člana 1 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana 2 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 18/11), kojim je propisano značenje izraza upotrijebljenih u ovom zakonu. Predloženim članom 1 predloženo je preciznije značenje izraza iz člana 2 i dodata su značenja novih izraza i definicija najvažnijih pojmova koji su upotrijebljeni u ovom zakonu, radi njegove lakše primjene, od kojih je većina preuzeta iz Evropskih propisa.

Odredbom člana 2 Predloga ovog zakona predlaže se usklađivanje pojedinih pojmova i izraza iz Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom

saobraćaju („Službeni list CG“, broj 18/11) sa odredbama Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 30/12).

Odredbom člana 3 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana 9 stav 1 osnovnog teksta zakona, kojim se preciznije definiše predmet i područje njegove primjene, odnosno propisuje da se ovaj zakon primjenjuje na putnike koji putuju sa aerodroma koji se nalaze na teritoriji Crne Gore, kao i na putnike koji putuju sa aerodroma iz druge države, na aerodrom koji se nalazi na teritoriji Crne Gore, pod uslovom da nijesu iskoristili povoljnosti i kompenzaciju, da im nije pružena pomoć u drugoj državi i da je let ostvaren sa crnogorskim vazдушnim prevoznikom.

Članom 4 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana 25 osnovnog teksta zakona. Novim članom 25 predlaže se da se pored odredaba ovog zakona na odgovornost vazdušnog prevoznika i lica koje po njegovom nalogu ili za njegov račun vrši prevoz vazduhoplovom za štetu koju pričine prilikom prevoza putnika i njihovog prtljaga vazдушnim putem primjenjuju i odredbe Montrealske konvencije i to na međunarodni i na domaći vazdušni saobraćaj. Ovim članom propisuju se i slučajevi djelimičnog ili potpunog oslobađanja od odgovornosti ako se dokaže da je šteta prouzrokovana ili da je šteta nastala usled nepažnje, drugim pogrešnim postupkom ili propustom lica koje traži naknadu štete ili lica od koga ostvaruje svoja prava. Istovremeno ovim članom se predlaže propisivanje ništavosti odredaba ugovora o oslobađanju vazdušnog prevoznika od odgovornosti ili određivanju niže granice odgovornosti od granice utvrđene Montrealskom konvencijom i ovim zakonom, s tim da ne povlače ništavost cijelog ugovora o prevozu, na koji se primjenjuje ova konvencija.

Članom 5 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana člana 26 osnovnog teksta zakona. Novim članom 26 propisuje se da se na odgovornost crnogorskog vazdušnog prevoznika za prevoz putnika i njihovog prtljaga primjenjuju odredbe Montrealske konvencije, da je obaveza crnogorskog vazdušnog prevoznika, kao i drugog vazdušnog prevoznika koji namjerava da obavlja komercijalni vazdušni prevoz sa Crnom Gorom da se osigura od odgovornosti za štetu i da iznos osiguranja od odgovornosti za štetu pričinjenu putnicima, prtljagu, teretu, pošti i trećim licima, treba da bude u visini, u skladu sa zakonom, koji obezbjeđuje isplatu cjelokupnog iznosa štete.

Članom 6 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana člana 27 osnovnog teksta zakona. Novim članom 27 propisuje se da se, visina naknade štete kao i najniža granica odgovornosti za štetu nastalu usljed smrti ili tjelesne povrede putnika u slučaju nesreće, uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga, odnosno kašnjenja prilikom isporuke prtljaga određuje, u skladu sa čl. 21 i 22 Montrealske konvencije.

Članom 7 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana člana 28 osnovnog teksta zakona. Novim članom 28 uređuju se način i rokovi avansnog plaćanja. Ovim članom propisuje se obaveza vazdušnog prevoznika na avansno plaćanje licu koje ima pravo na naknadu štete, s tim da avansno plaćanje ne predstavlja priznanje odgovornosti i može da se uračuna u ukupan iznos naknade štete koju isplaćuje vazdušni prevoznik. Istovremeno ovim članom se propisuje u kojem slučaju se isplaćeni avans može vratiti.

Članom 8 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana 29 osnovnog teksta zakona. Novim članom 29 uređuju se pravo putnika na određivanje vrijednosti dostave predatog prtljaga na krajnjem odredištu i plaćanje dodatnog iznosa za dostavu takvog prtljaga, kao i pravo vazdušnog prevoznika da zahtijeva dodatni iznos ako putnik u posebnoj izjavi zahtijeva

dostavu predatog prtljaga do krajnjeg odredišta u visini koja zavisi od dodatnih troškova prevoza i osiguranja tog prtljaga, koji prelaze uobičajene troškove za prtljag, procijenjene u visini koja je ista ili niža od granice odgovornosti. Istovremeno ovim članom se propisuje i obaveza vazdušnog prevoznika da upozna putnika o visini dodatne naknade za dostavu prtljaga posebne vrijednosti.

Čl. 9 i 10 Predloga ovog zakona predlažu se izmjene čl. 30 i 31 osnovnog teksta zakona. Novim čl. 30 i 31 zakona uređuju se pitanja u vezi sa upoznavanjem i obavještanjem putnika o odgovornostima vazdušnog prevoznika u odnosu na putnike i njihov prtljag, o rokovima za podnošenje prigovora odnosno tužbe za naknadu štete i o mogućnostima davanja posebne izjave o prtljagu. Ovim članovima propisuje se obaveza vazdušnim prevoznicima da putnicima učine dostupnim rezime osnovnih odredaba o odgovornosti vazdušnog prevoznika na svim prodajnim mjestima, uključujući telefonsku prodaju ili prodaju putem interneta. Istovremeno propisuje se i obaveza vazdušnim prevoznicima da svakom putniku izdaju pisano obavještenje o granici odgovornosti vazdušnog prevoznika koja važi za taj let u slučaju smrti ili tjelesne povrede, ako granica postoji, uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga i upozorenja putnika da prtljag čija vrijednost prelazi ovu granicu mora da bude prijavljen vazdušnom prevozniku pri registraciji prtljaga, prije leta ili da bude u potpunosti osiguran od strane putnika prije putovanja i štete prouzrokovane kašnjenjem leta.

Članom 11 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana 32 osnovnog teksta zakona. Novim članom 32 određuju se granice odgovornosti crnogorskih i stranih vazdušnih prevoznika, koje se određuju u skladu sa ovim zakonom i odredbama Montrealske konvencije, s tim da vazdušni prevoznik može dobrovoljno da poveća granice odgovornosti.

Članom 12 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana 33 osnovnog teksta zakona. Novim članom 32 utvrđuje se, sadržaj rezimea osnovnih odredaba o odgovornosti prema putnicima i prtljagu, u skladu sa odredbama ovog zakona i Montrealske konvencije, koji mora da bude dostupan svim putnicima u pisanoj formi. Rezime osnovnih odredaba o odgovornosti sadrži detaljno obavještenje putnicima o odgovornosti vazdušnih prevoznika za štetu pričinjenu putnicima u slučaju: smrti ili tjelesne povrede, kašnjenje putnika, način avansnog plaćanja naknade štete, kao i prtljagu u slučaju: kašnjenje prtljaga, uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga. Rezime osnovnih odredbi sadrži i obavještenje o pravu putnika da zahtijeva višu granicu odgovornosti, ako najkasnije na prijavljivanju putnika za let da posebnu izjavu i plati dodatni iznos, pravu putnika na prigovor i rok za podnošenje tužbe za naknadu štete, kao i obavještenje putnicima o odgovornost ugovornih i stvarnih vazdušnih prevoznika

Članom 13 Predloga ovog zakona član 35 osnovnog teksta zakona briše se, jer je odgovornost vazdušnog prevoznika zbog gubitka, uništenja ili oštećenja ručnog prtljaga uređena na novi način predlogom ovog zakona.

Članom 14 Predloga ovog zakona poslije člana 36 dodaje se nova tačka 6. Prava lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivost i 15 novih članova kojima se propisuju prava lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti u prevozu u vazdušnom saobraćaju, u skladu sa odredbama Uredbe (EZ) br. 1107/2006 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 5. jula 2006. godine. Način pružanja usluga ovim licima i njihova prava tokom prevoza u vazdušnom saobraćaju, od dolaska na aerodrom polaska do dolaska na aerodrom odredišta, definisana su detaljno sa konkretnim obavezama i odgovornostima vazdušnih prevoznika i menadžmenta aerodroma za pružene usluge i posebnu pomoć ovim licima, kao i standardi kvaliteta za pruženu pomoć.

Članom 15 Predloga ovog zakona čl. 37 do 41 osnovnog teksta zakona brišu se, jer je predmet regulisanja ovih odredbi, propisan na novi način predlogom ovog zakona.

Članom 16 Predloga ovog zakona vrši se izmjena u članu 73 stav 1 osnovnog teksta zakona, tako što se iznos specijalnih prava vučenja sa 17 povećava na 19, radi usklađivanja sa odredbama EU regulativa i Montrealske konvencije.

Članom 17 Predloga ovog zakona mijenja se član 93 osnovnog teksta zakona, tako što se propisuje pravo i postupak podnošenja prigovora od strane putnika u vazdušnom saobraćaju i lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti u slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta i ostvarivanje drugih prava propisanih zakonom. Izmijenjenim članom 93 propisuje se i nadležni organ za mirno rješavanje spora po podnijetom prigovoru, kao i pravo pokretanja postupka pred nadležnim sudom.

Članom 18 Predloga ovog zakona mijenjaju se st. 1 i 4 člana 93 osnovnog teksta zakona, tako što se izmijenjenim stavom 1 ovog člana propisuje da se zahtjev za nadoknadu štete zbog smrti ili tjelesne povrede koju vazduhoplov u letu pričini na zemlji, ne može osporiti do iznosa 113.100 specijalnih prava vučenja po poginulom ili tjelesno povrijeđenom licu, a da se zahtjev za nadoknadu štete preko tog iznosa može osporiti ako se dokaže da šteta nije nastala njegovom nepažnjom ili krivicom. Izmijenjenim stavom 4 ovog člana određuje se način preračunavanja specijalnih prava vučenja u novčanu jedinicu koja se koristi u Crnoj Gori, odnosno propisuje se da se preračunavanje vrši po kursu na dan isplate naknade štete od strane vazdušnog prevoznika, a ako je naknada štete određena pravosnažnom presudom na dan donošenja pravosnažne presude.

Članom 19 Predloga ovog zakona vrši se izmjena u članu 176 stav 1 osnovnog teksta zakona, tako što se brišu riječi kojim je izvršeno skraćivanje naziva Agencije za civilno vazduhoplovstvo, jer je već skraćeno u novom članu 36o ovog predloga zakona.

Članom 20 ovog predloga zakona predlaže se da se posle člana 182 doda novi dio zakona Kaznene odredbe, koji sadrži dva nova člana, kojim se pripisuju prekršaji vazdušnog prevoznika, dugih pravnih lica, odgovornih lica u pravnom licu i fizičkih lica, kao i prekršaji menadžmenta aerodroma i drugih pravnih lica i odgovornih lica i propisuju novčane kazne za učinjene prekršaje.

Članom 21 ovog predloga zakona predlaže se brisanje člana 183 osnovnog teksta zakona kojim je bio propisan pravni osnov za donošenje podzakonskog akta kojim bi se uredila prava lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, koja se sada propisuju predlogom ovog zakona.

Članom 22 ovog zakona propisuje se njegovo stupanje na snagu

V. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

23) **specijalno pravo vučenja** je obračunska jedinica koju utvrđuje Međunarodni monetarni fond.

24) **stvarni avio prevoznik** je pravno ili fizičko lice koje obavlja cijeli prevoz ili dio tog prevoza, a koji nije uzastopni avio prevoznik ni ugovorni avio prevoznik;

25) **teret** su stvari koje se daju na prevoz vazduhoplovom na osnovu ugovora o prevozu tereta;

26) **ugovorni avio prevoznik** je pravno ili fizičko lice koje je zaključilo ugovor o prevozu sa putnikom, naručiocem prevoza ili pošiljaocem;

27) **uzastopni avio prevoznik** je pravno ili fizičko lice koje na osnovu ugovora o prevozu, koji zaključi prvi avio prevoznik, obavlja dio tog prevoza uz pristanak putnika, odnosno naručioca prevoza;

28) **vazduhoplov u letu** je vazduhoplov od trenutka kada je motorna snaga vazduhoplova upotrijebljena radi polijetanja sve do trenutka zaustavljanja vazduhoplova i prestanka rada motora nakon slijetanja;

29) **vrijeme prevoza putnika** u vazdušnom saobraćaju je vrijeme od početka otpreme putnika do svršetka prihvata putnika;

30) **vrijeme prevoza tereta** u vazdušnom saobraćaju je vrijeme od preuzimanja stvari na aerodromu polaska radi otpreme do predaje stvari licu koje je ovlašćeno da raspolaže teretom na aerodromu opredjeljenja ili na nekom drugom mjestu na koje sleti vazduhoplov.

Prevoz putnika i prtljaga

1. Ugovor o prevozu putnika

Član 3

(1) Ugovor o prevozu putnika zaključuje se između avio prevoznika i putnika ili avio prevoznika i naručioca prevoza.

(2) Ugovorom o prevozu putnika avio prevoznik se obavezuje da preveze putnika od mjesta polaska do mjesta opredjeljenja u vrijeme predviđeno redom letenja, odnosno u ugovoreno vrijeme, a putnik se obavezuje da plati odgovarajuću naknadu.

(3) Ugovorom o prevozu putnika zaključenim između avio prevoznika i naručioca prevoza, avio prevoznik se obavezuje da preveze putnika koga odredi naručilac prevoza, pod uslovima utvrđenim ugovorom.

(4) Ugovor o prevozu putnika zaključen između avio prevoznika i naručioca prevoza može se zaključiti za jedno ili više putovanja ili na određeno vrijeme cijelim ili dijelom kapaciteta vazduhoplova.

(5) Ugovor o prevozu putnika zaključen između avio prevoznika i naručioca prevoza može se odnositi na jednog ili više putnika.

(6) Ugovor o prevozu putnika zaključen sa naručiocem prevoza mora biti zaključen u pisanoj ili elektronskoj formi.

Način ostvarivanja prava putnika

Član 9

(1) Ovaj zakon primjenjuje se na putnike koji putuju vazduhoplovima unutar Crne Gore, kao i na putnike koji putuju sa aerodroma iz Crne Gore prema aerodromima koji se nalaze na teritoriji drugih država i obratno.

(2) Putnici iz stava 1 ovog člana prava iz čl. 6, 7 i 8 ovog zakona mogu ostvariti ako ispunjavaju sljedeće uslove:

a) imaju potvrđenu rezervaciju za određeni let, osim u slučaju otkazivanja leta iz člana 7 ovog zakona i prijave se za let:

- u vrijeme određeno u putnoj karti od strane avio prevoznika, organizatora putovanja ili ovlašćenog agenta;

- ukoliko vrijeme nije određeno u putnoj karti, ne kasnije od 45 minuta prije objavljenog vremena polaska;

b) budu premješteni od strane avio prevoznika ili organizatora putovanja sa leta za koji su imali rezervacije na drugi let, bez obzira na razlog.

(3) Prava iz čl. 10, 11 i 12 ovog zakona imaju i putnici kojima je putna karta izdata kroz program nagrađivanja putnika ili preko drugih komercijalnih programa avio prevoznika ili organizatora putovanja.

(4) Prava iz čl. 10, 11 i 12 ovog zakona obezbjeđuje avio prevoznik koji obavlja prevoz putnika, u skladu sa stavom 2 ovog člana.

(5) Prava iz čl. 10, 11 i 12 ovog zakona ne pripadaju putnicima koji putuju besplatno ili po umanjenoj tarifi koja nije dostupna javnosti direktno ili indirektno.

(6) Odredbe čl. 10, 11 i 12 ovog zakona ne utiču na prava putnika uređena ugovorom o organizovanju putovanja.

(7) Odredbe čl. 10, 11 i 12 ovog zakona ne primjenjuju se u slučajevima kada se paket-aranžman otkazuje iz razloga mimo slučajeva utvrđenih članom 7 ovog zakona.

4. Odgovornost avio prevoznika

Obim odgovornosti i oslobađanje od odgovornosti avio prevoznika

Član 25

(1) Avio prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog smrti ili tjelesne povrede putnika za vrijeme prevoza, ukrcavanja i iskrcavanja putnika, za štetu nastalu zbog uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja leta ili zbog kašnjenja u prevozu vazduhoplovom.

(2) Avio prevoznik odgovara za štetu iz stava 1 ovog člana koju prouzrokuje lice koje je po njegovom nalogu ili za njegov račun radilo na izvršenju prevoza.

(3) Za štetu nastalu zbog smrti ili tjelesne povrede putnika, kao i za štetu nastalu zbog uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja leta ili zbog kašnjenja u prevozu vazduhoplovom, avio prevoznik ne odgovara ako dokaže da su on ili lice koje je po njegovom nalogu ili za njegov račun radilo na izvršenju prevoza preduzeli sve potrebne mjere da se šteta izbjegne ili ako dokaže da nije bilo moguće preduzeti te mjere.

(4) Avio prevoznik ne odgovara ni u slučaju ako dokaže da je šteta iz stava 1 ovog člana nastala krivicom oštećenog putnika.

(5) Odgovornost avio prevoznika za naknadu štete smanjuje se u srazmjeri sa doprinosom putnika nastanku štete, ako avio prevoznik dokaže da su smrt ili tjelesna povreda nastali krivicom oštećenog putnika.

Solidarna odgovornost naručioca prevoza i avio prevoznika

Član 26

Kod prevoza putnika na osnovu ugovora o prevozu o korišćenju cijelog kapaciteta vazduhoplova na određeno vrijeme, za smrt ili tjelesnu povredu putnika naručilac prevoza odgovara solidarno sa avio prevoznikom.

Visina odgovornosti avio prevoznik

Član 27

(1) Za štetu nastalu zbog smrti ili tjelesne povrede putnika avio prevoznik odgovara do iznosa od 100000 specijalnih prava vučenja po putniku.

(2) U iznos iz stava 1 ovog člana su uključeni sudski troškovi i troškovi zastupanja.

(3) Ako se naknada štete dosuđuje u obliku rente, ukupni iznos rente ne može biti veći od iznosa iz stava 1 ovog člana.

(4) Za štetu nastalu zbog kašnjenja u prevozu avio prevoznik odgovara do iznosa od 4150 specijalnih prava vučenja po putniku.

(5) Preračunavanje specijalnih prava vučenja u novčanu jedinicu koja se koristi u Crnoj Gori vrši se po kursu na dan isplate naknade štete od strane avio prevoznika, a ako je naknada štete određena pravosnažnom presudom na dan donošenja pravosnažne presude.

Avansno plaćanje

Član 28

(1) Avio prevoznik je dužan da za štetu nastalu zbog smrti ili tjelesne povrede putnika, najkasnije u roku od 15 dana od dana utvrđivanja identiteta fizičke osobe s pravom na naknadu štete, isplati avans fizičkom licu ili licima koja imaju pravo na naknadu štete kako bi se zadovoljile neposredne materijalne potrebe tih lica.

(2) Avans u slučaju smrti ne smije biti manji od 16000 specijalnih prava vučenja po putniku.

(3) Avans ne predstavlja priznanje odgovornosti i uračunava se u ukupan iznos isplaćen na osnovu odgovornosti avio prevoznika iz stava 1 ovog člana.

(4) Isplaćeni avans u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana je nepovratan osim u slučajevima utvrđenim članom 30 ovog zakona i u slučaju ako je isplaćen licu koje nije imalo pravo na naknadu štete.

Podnošenje zahtjeva za naknadu štete

Član 29

(1) Zahtjev za naknadu štete u slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja leta i kašnjenja leta putnik podnosi avio prevozniku u pisanoj formi u roku od 15 dana od dana kada je odloženo, odnosno neizvršeno putovanje trebalo da počne ili od dana kada je putovanje prekinuto, odnosno završeno.

(2) Po isteku roka iz stava 1 ovog člana putnik gubi pravo da podnese zahtjev za naknadu štete u slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja leta ili kašnjenja u prevozu.

(3) Zahtjev za naknadu štete može se podnijeti i poslije isteka roka iz stava 1 ovog člana, ako se dokaže da je šteta prouzrokovana namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Oslobađanje od odgovornosti

Član 30

(1) Za štetu iz člana 27 stav 1 ovog zakona avio prevoznik se može u potpunosti ili djelimično osloboditi odgovornosti, ako dokaže da je šteta prouzrokovana nepažnjom, pogrešnim postupkom ili propustom lica koje traži naknadu štete, u mjeri u kojoj su nepažnja, pogrešan postupak ili propust prouzrokovali štetu ili doprinijeli šteti.

(2) Za štetu iz člana 27 stav 1 ovog zakona, čiji iznos prelazi 100000 specijalnih prava vučenja, avio prevoznik se može u potpunosti ili djelimično osloboditi odgovornosti do mjere u kojoj iznos štete prelazi 100000 specijalnih prava vučenja, ako dokaže da šteta nije nastala nepažnjom ili propustom avio prevoznika ili lica koja su radila po njegovom nalogu i uputstvu ili da je šteta nastala nepažnjom, pogrešnim postupkom ili propustom trećeg lica.

(3) Za štetu iz člana 27 stav 4 ovog zakona avio prevoznik ili lice koje je radilo po njegovom nalogu ili uputstvu može se osloboditi odgovornosti ako dokaže da je preduzeo sve mjere neophodne za izbjegavanje štete ili nije bilo moguće preduzeti takve mjere.

(4) Ako je zahtjev za naknadu štete iz člana 25 ovog zakona, prema opštim propisima o odgovornosti za štetu, postavljen prema licu koje je po nalogu ili za račun avio prevoznika radilo na izvršenju prevoza, na odgovornost tog lica primjenjuju se odredbe o ograničenoj

odgovornosti koja je kod prevoza putnika utvrđena za avio prevoznika, ako to lice dokaže da je radilo u okviru svojih ovlašćenja.

Ukupni iznos naknade štete

Član 31

Ukupni iznos naknade štete koji se po jednom putniku može zahtijevati od avio prevoznika i lica koje je po nalogu ili za račun avio prevoznika radilo na izvršenju prevoza ne može preći iznos utvrđen ovim zakonom, osim ako je šteta prouzrokovana namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Uzajamna odgovornost ugovornog i stvarnog avio prevoznika

Član 32

(1) Ugovorni i stvarni avio prevoznik odgovaraju imaocu prava prema pravilima o uzajamnoj odgovornosti, s tim što je ugovorni avio prevoznik odgovoran za čitav prevoz predviđen ugovorom, a stvarni avio prevoznik samo za prevoz koji obavlja.

(2) U odnosu na prevoz koji obavlja stvarni avio prevoznik, postupci i propusti stvarnog avio prevoznika kao i lica koja su po njegovom nalogu ili za njegov račun radila na izvršenju prevoza, smatraju se i postupcima i propustima ugovornog avio prevoznika.

(3) Postupci i propusti ugovornog avio prevoznika, kao i lica koja su radila po njegovom nalogu ili za njegov račun, u odnosu na prevoz koji obavlja stvarni avio prevoznik, smatraju se postupcima i propustima stvarnog avio prevoznika.

(4) Ukupni iznos naknade štete koji se po jednom putniku može zahtijevati od ugovornog i stvarnog avio prevoznika i od lica koja su po njihovom nalogu ili za njihov račun radila na izvršenju prevoza ne može preći iznos utvrđen članom 27 ovog zakona, osim ako je neko od njih štetu prouzrokovao namjerno ili krajnjom nepažnjom.

(5) Izuzetno od odredbe stava 3 ovog člana:

- stvarni avio prevoznik ne može zbog radnji ili propusta ugovornog avio prevoznika ili lica koje je po nalogu ili za račun ugovornog avio prevoznika radilo na izvršenju prevoza odgovarati po pravilima o neograničenoj odgovornosti;

- svaki ugovor ili njegova odredba kojom ugovorni avio prevoznik preuzima veće obaveze ili se odriče prava utvrđenih ovim zakonom ne obavezuje stvarnog avio prevoznika ako na taj ugovor ili njegovu odredbu nije izričito u pisanoj formi pristao.

Uređenje odnosa između ugovornog i stvarnog avio prevoznika

Član 33

(1) Ugovorni i stvarni avio prevoznik međusobne odnose uređuju ugovorom.

(2) Odredbe ugovora kojima se ugovorni ili stvarni avio prevoznik oslobađaju od odgovornosti za štetu ili utvrđuju niže granice odgovornosti od granica odgovornosti utvrđenih ovim zakonom ništavne su.

Odgovornost avio prevoznika za štetu nastalu zbog gubitka, uništenja ili oštećenja ručnog prtljaga

Član 35

(1) Avio prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog gubitka, uništenja ili oštećenja ručnog prtljaga, ako putnik dokaže da je šteta prouzrokovana krivicom avio prevoznika ili lica koje je po nalogu ili za račun avio prevoznika radilo na izvršenju prevoza.

(2) Ako je do oštećenja ili gubitka ručnog prtljaga došlo zbog nesreće vazduhoplova, avio prevoznik odgovara za nastalu štetu, osim ako dokaže da su on ili lica koja su po njegovom nalogu ili za njegov račun radila na izvršenju prevoza preduzela sve potrebne mjere da se šteta izbjegne ili ako dokaže da nije bilo moguće preduzeti te mjere.

Prevoz dragocjenosti ili drugih stvari velike vrijednosti

Član 37

(1) Putnik može predati avio prevozniku na prevoz dragocjenosti ili druge stvari velike vrijednosti i označiti veći iznos od iznosa utvrđenog članom 38 ovog zakona.

(2) U slučaju da avio prevoznik primi na čuvanje dragocjenost ili drugu stvar velike vrijednosti za koju je putnik označio vrijednost u većem iznosu od iznosa iz člana 38 ovog zakona, dužan je da o tome izda potvrdu u pisanoj formi.

(3) U slučaju iz stava 1 ovog člana avio prevoznik odgovara do naznačenog iznosa za svaku štetu nastalu zbog gubitka ili oštećenja, kao i zbog kašnjenja sa predajom stvari, osim ako dokaže da je označena vrijednost viša od stvarno nastale štete.

(4) U slučaju da je stvar iz stava 1 ovog člana izgubljena, smatra se da šteta odgovara označenom iznosu.

(5) Avio prevoznik ima pravo da naplati putniku posebnu naknadu za prevoz stvari iz stava 1 ovog člana .

Visina naknade štete

Član 38

(1) Avio prevoznik odgovara za štetu nastalu zbog gubitka, uništenja ili oštećenja prtljaga kao i zbog kašnjenja u uručenju predatog prtljaga putniku najviše do 1000 specijalnih prava vučenja po putniku.

(2) Avio prevoznik se ne može pozivati na granicu odgovornosti iz stava 1 ovog člana ako se dokaže da je šteta nastala radnjama ili propustom avio prevoznika ili lica koje je po njegovom nalogu ili za njegov račun radilo na izvršenju prevoza, a radnje ili propusti su učinjeni namjerno ili krajnjom nepažnjom.

(3) Preračunavanje specijalnih prava vučenja iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa članom 27 ovog zakona.

Rokovi za podnošenje prigovora

Član 39

(1) Avio prevoznik ne odgovara za štetu nastalu zbog gubitka, uništenja ili oštećenja prtljaga i predatih dragocjenosti i drugih stvari velike vrijednosti, ako putnik ne dostavi avio prevozniku prigovor u pisanoj formi odmah nakon otkrivanja štete, a najkasnije u roku od sedam dana od dana njihovog preuzimanja.

(2) Ako je do štete došlo zbog kašnjenja u prevozu prtljaga, putnik je dužan da dostavi prigovor najkasnije u roku od 21 dan od dana dolaska putnika u mjesto opredjeljenja.

(3) Putnik koji je bio spriječen iz opravdanih razloga da podnese prigovor u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, prigovor mora podnijeti čim to bude moguće, a najkasnije u roku od sedam dana od dana kada su prestali razlozi zbog kojih je putnik bio spriječen da podnese prigovor na vrijeme.

Nemogućnost pozivanja avio prevoznika na rokove za podnošenje prigovora

Član 40

Avio prevoznik nema pravo da se poziva na odredbe člana 39 ovog zakona ako je šteta nastala iz njegove radnje ili propusta ili iz radnje ili propusta lica koja je po njegovom nalogu ili za njegov račun radilo na izvršenju prevoza, a ta radnja ili propust su učinjeni namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Pravo zadržavanja

Član 41

Radi obezbjeđenja svojih potraživanja u vezi sa prevozom avio prevoznik ima pravo zadržavanja primljenog prtljaga i primljenih dragocjenosti ili drugih stvari velike vrijednosti.

Iznos naknade štete

Član 73

(1) Za štetu nastalu zbog gubitka ili oštećenja tereta avio prevoznik odgovara do iznosa od 17 specijalnih prava vučenja po kilogramu tereta, osim ako je u vrijeme predaje tereta avio prevozniku pošiljalac posebno odredio vrijednost dostave tereta na odredište i platio dodatni iznos naknade.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana avio prevoznik je dužan da plati iznos koji je pošiljalac posebno odredio, osim ako ne dokaže da je taj iznos veći od stvarne vrijednosti za dostavu na odredište.

(3) Težina koja se uzima u obzir kod određivanja iznosa do koga je ograničena odgovornost avio prevoznika u slučaju uništenja, gubitka, oštećenja ili kašnjenja dijela tereta ili predmeta sadržanog u teretu je ukupna težina koleta.

(4) U slučaju u uništenje, gubitak, oštećenje ili kašnjenje tereta ili predmeta sadržanog u njemu utiče na vrijednost drugih koleta navedenih u istom tovarnom listu, kod određivanja granice odgovornosti uzima se u obzir ukupna težina svih koleta.

(5) Preračunavanje specijalnih prava vučenja iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa članom 27 ovog zakona.

Reklamacije

Podnošenje reklamacije

Član 93

(1) U slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja leta ili dužeg kašnjenja leta, potraživanje iz ugovora o prevozu putnik može ostvariti podnošenjem zahtjeva-reklamacije avio prevozniku u pisanoj formi sa odgovarajućim dokazima.

(2) Lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti potraživanja iz stava 1 ovog člana mogu ostvariti podnošenjem zahtjeva-reklamacije avio prevozniku ili operatoru aerodroma u pisanoj formi sa odgovarajućim dokazima.

(3) Ako avio prevoznik ili operator aerodroma, u roku od 30 dana od dana dostavljanja reklamacije, ne udovolji zahtjevu-reklamaciji iz st. 1 i 2 ovog člana, imalac prava svoja prava može ostvariti podnošenjem tužbe nadležnom sudu.

Visina naknade štete

Član 120

(1) Za štetu zbog smrti ili tjelesne povrede, koju vazduhoplov u letu pričinu na zemlji, odgovorno lice odgovara do iznosa 100 000 specijalnih prava vučenja po poginulom, oštećenom ili povrijeđenom licu.

(2) Odgovorno lice odgovara za štetu koju je vazduhoplov pričinio stvarima na zemlji do visine vrijednosti novog vazduhoplova istog tipa ili ukoliko se takav tip vazduhoplova više ne proizvodi, odgovarajućeg tipa vazduhoplova u vrijeme nesreće.

(3) Ako se naknada štete iz stava 2 ovog člana dosuđuje u obliku rente, ukupni iznos rente ne može biti veći od iznosa visine vrijednosti novog vazduhoplova istog tipa, odnosno odgovarajućeg tipa vazduhoplova.

(4) Preračunavanje specijalnih prava vučenja iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa članom 27 ovog zakona.

Predlog za prinudnu prodaju

Član 176

(1) Predlog za prinudnu prodaju vazduhoplova koji su upisani u Registar, predlog za osnivanje prisilnog založnog prava ili za predbilježbu prisilnoga založnog prava na vazduhoplovu podnosi se Agenciji za civilno vazduhoplovstvo (u daljem tekstu: Agencija), koja je dužna da izvrši zabilježbu izvršenja, odnosno obezbjeđenja u teretnom listu Registra.

(2) Agencija je dužna da predloge iz stava 1 ovog člana hitno dostavi nadležnom privrednom sudu.

(3) Vrijeme predaje predloga iz stava 1 ovog člana Agenciji smatra se vremenom predaje predloga nadležnom sudu.

Primjena zakona

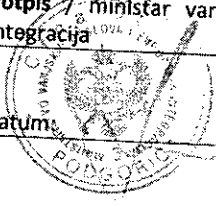
Član 183

Prava lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti u vazdušnom saobraćaju bliže će se urediti podzakonskim aktom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj izjave		MSP-IU/PZ/14/04
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on amendments to the Law on obligation relations and grounds on property-legal relations in air transport	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	
- Sektor/odsjek	Direktorat za vazdušni saobraćaj	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Nebojša Krstajić, v.d. Generalnog direktora Direktorata za vazdušni saobraćaj, 020 234 065, nebojsa.krstajic@misp.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Milan Avramović, savjetnik za vazdušni saobraćaj, 020 234 065, milan.avramovic@misp.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava V Kretanje radnika, osnivanje privrednih društava, pružanje usluga, kapital, Poglavlje III, Pružanje usluga, član 61 stav 4-7		
Glava VIII, Politike saradnje, član 108 Saobraćaj		
b) Stepem ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
	☒	ispunjava u potpunosti
	☐	djelimično ispunjava
	☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2014-2018	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 14: Saobraćajna politika 2.2 Zakonodavni okvir D) Vazdušni saobraćaj	
- Rok za donošenje propisa	II kvartal 2014. godine	
- Napomena	Zbog međuresorskog usklađivanja, kao i iz razloga slanja propisa EK na mišljenje, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju nije usvojen u II kvartalu o.g.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji primarni izvor prava EU sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena		

njegove usklađenosti.	
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije	
32004R0261	
Regulativa (EZ) br. 261/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. februara 2004. godine o uspostavljanju zajedničkih pravila o kompenzaciji i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcavanja i otkazivanja ili dugog kašnjenja letova i ukidanju Regulative (EEZ) br. 295/91 / Regulation (EC) No 261/2004 of the European Parliament and of the Council of 11 February 2004 establishing common rules on compensation and assistance to passengers in the event of denied boarding and of cancellation or long delay of flights, and repealing Regulation (EEC) No 295/91, OJ L 46, 17/02/2004	
Potpuno usklađeno / Fully harmonized	
32002R0889	
Regulativa (EZ) br. 889/2002 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. maja 2002. godine o izmjenama i dopunama Regulative Savjeta (EZ) br. 2027/97 / Regulation (EC) No 889/2002 of the European Parliament and of the Council of 13 May 2002 amending Council Regulation (EC) No 2027/97, OJ L 140, 30.5.2002	
Potpuno usklađeno / Fully harmonized	
32006R1107	
Regulativa (EZ) br. 1107/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. jula 2006. godine o pravima osoba s invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću kada putuju avionom / Regulation (EC) No 1107/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 concerning the rights of disabled persons and persons with reduced mobility when travelling by air, OJ L 204, 26.7.2006	
Potpuno usklađeno / Fully harmonized	
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji izvor prava EU ove vrste sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrta/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrta/predloga propisa	
Konvencija o objedinjavanju određenih pravila za međunarodni prevoz vazduhom, Montreal 28. maja 1999. godine	Convention for the Unification of Certain Rules for International Carriage by Air, Montreal 28 May 1999
Multilateralni sporazum o zajedničkom evropskom vazduhoplovnom području (ECAA Sporazuma)	Multilateral Agreement on the Establishment of a European Common Aviation Area (ECAA Agreement)
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvori prava EU i međunarodnog prava su prevedeni na crnogorski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju je preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrta/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju nije bilo učešća konsultanta.	

Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa <i>[Handwritten signature]</i>	Potpis ministar vanjskih poslova i evropskih integracija <i>[Handwritten signature]</i>
Datum:	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrtu/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MSP-TU/PZ/14/04		MSP-IU/PZ/14/04		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Regulativa (EZ) br. 261/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. februara 2004. godine o uspostavljanju zajedničkih pravila o kompenzaciji i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcavanja i otkazivanja ili dugog kašnjenja letova - 32004R0261				
Regulativa (EZ) br. 889/2002 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. maja 2002. godine o izmjenama i dopunama Regulative Savjeta (EZ) br. 2027/97 - 32002R0889				
Regulativa (EZ) br. 1107/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. jula 2006. godine o pravima osoba s invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću kada putuju avionom- 32006R1107				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju		Proposal for the Law on amendments to the Law on obligation relations and grounds on property-legal relations in air transport		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Regulativa 261/2004				
Član 1.	nema odgovarajuće odredbe	potpuno usklađeno	Materija je regulisana	

<p>Predmet Regulative</p> <p>1. Ova Regulativa utvrđuje po uslovima ovdje navedenim, minimalna prava koja imaju putnici kada:</p> <p>(a) im je odbijen ukrcaj protiv njihove volje;</p> <p>(b) im je let otkazan;</p> <p>(c) njihov let kasni.</p>			<p>članovima 6, 7 i 8 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	
<p>2. Smatra se da primjena ove Regulative na Gibraltarski aerodrom, ni na koji način ne utiče na postojeću pravnu poziciju Kraljevine Španije i Ujedinjeno Kraljevstvo, u odnosu na razilaženja oko suvereniteta nad teritorijom na kojoj je aerodrom smješten.</p> <p>3. Primjena ove Regulative na Gibraltarski aerodrom odlaže se do trenutka dok se ne otpočne sa realizacijom dogovora postignutih Zajedničkom izjavom Ministara spoljnih poslova Kraljevine Španije i Ujedinjenog Kraljevstva od dana 2. decembra 1987. Vlada Španije i vlada Ujedinjenog Kraljevstva će izvijestiti Savjet o tačnom datumu stupanja iste na snagu.</p>	<p>nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>neprenosivo</p>		
<p>Član 2</p> <p>Pojmovi</p> <p>Za potrebe ove Regulative:</p> <p>a) vazdušni prevoznik je vazdušni prevoz preduzet uz valjanu dozvolu za rad;</p>	<p>Član 2</p> <p>39) vazdušni prevoznik je pravno ili fizičko lice kojem je izdata operativna licenca.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>b) stvarni vazdušni prevoznik je vazdušni prevoznik koji izvodi ili namjerava izvesti let ugovoren od strane putnika ili u ime nekog drugog pravnog ili fizičkog lica, sklopivši ugovor sa tim putnikom;</p>	<p>Član 2</p> <p>33) stvarni vazdušni prevoznik je vazdušni prevoznik koji obavlja ili namjerava da obavi let, na osnovu ugovora sa putnikom ili u ime nekog drugog pravnog ili fizičkog lica, koje je zaključilo ugovor sa tim putnikom;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>c) prevoznik Zajednice je svaki vazdušni prevoznik sa važećom radnom dozvolom izdatom od strane države članice u skladu sa odredbama Regulative Savjeta EEZ-a, broj 2407/92 od 23. jula 1992. godine, o izdavanju dozvola za rad vazdušnim prevoznicima</p>	<p>Član 2 2) crnogorski vazdušni prevoznik je pravno ili fizičko lice koje ima licencu za obavljanje usluga vazdušnog saobraćaja (u daljem tekstu: operativna licenca), ili drugu ispravu koju je izdao nadležni organ Crne Gore;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>d) tour operator je, osim vazdušnog prevoznika, organizator u okviru značenja iz člana 2 tačka 2 Direktive Savjeta 90/314/EEZ od 13. juna 1990. godine o putovanju sa paketom usluga, odmorima sa paketom usluga i paket-aranžmanima</p>	<p>Član 2 18) organizator putovanja je pravno lice koje organizuje, prodaje ili nudi na prodaju paket aranžmane, neposredno ili preko posrednika;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>e) paket usluge su usluge definisane u članu 2. tački 1. Direktive 90/314/EEZ;</p>	<p>Član 2 20) paket aranžman je unaprijed određena kombinacija usluga kojom se organizator putovanja obavezuje da obezbijedi putniku najmanje dvije usluge koje se sastoje od prevoza, smještaja ili drugih turističkih usluga, kao cjeline i koje se pružaju u vremenu dužem od 24 sata ili uključuju jedno noćenje, a putnik se obavezuje da plati ukupnu cijenu;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>e) karta je važeći dokument koji garantuje pravo na prevoz ili neki ekvivalent tome u papirnoj formi, uključujući i elektronsku formu, izdat ili ovjeren od strane vazdušnog prevoznika ili tour operatora</p>	<p>Član 2 28) putna karta je dokument u pisanoj ili elektronskoj formi izdat ili ovjeren od strane vazdušnog prevoznika ili njegovog ovlašćenog agenta na osnovu kojeg putnik ostvaruje pravo na prevoz;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>f) rezervacija je činjenica da putnik ima kartu ili drugi dokaz, koji pokazuje da je rezervacija prihvaćena i potvrđena od strane vazdušnog prevoznika ili tour operatora</p>	<p>Član 2 30) rezervacija je potvrda da putnik ima putnu kartu ili drugi dokaz kojom se potvrđuje da je rezervacija prihvaćena i</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	potvrđena od strane vazdušnog prevoznika ili organizatora putovanja;			
g) konačno odredište je destinacija na karti prezentovana na pultu za prijavu leta ili, u slučaju direktno vezanih letova, odredište posljednjeg leta, zamjenjeni i vezani letovi koji su dostupni se ne računavaju ukoliko se poštovalo izvorno planirano vrijeme dolaska;	Član 2 16) odredište je destinacija navedena u putnoj karti koja se pokazuje na pultu za prijavu leta ili u slučaju direktno vezanih letova, odredište zadnjeg leta, s tim da se ne računaju alternativni vezani letovi koji su dostupni, ako je poštovano prvobitno planirano vrijeme dolaska;	Potpuno usklađeno		
l) lice ograničene pokretljivosti je svako lice čija je pokretljivost ograničena, pri korišćenju transporta, zbog bilo kojeg fizičkog invaliditeta (čulnog ili motornog, trajnog ili privremenog) ili intelektualnog oštećenja, zbog godina ili iz bilo kojeg drugog razloga uzrokovanog invaliditeta i čija situacija zahtijeva posebnu pažnju i prilagođenje usluga dostupnih svim putnicima, potrebama dotične osobe;	Član 2 9) lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti je lice čija je pokretljivost smanjena zbog tjelesne invalidnosti (osjetna ili lokomotorna, trajna ili privremena), mentalne invalidnosti ili oštećenja ili drugog uzroka invalidnosti ili starosti i čije stanje zahtijeva primjerenu pažnju i prilagođavanje usluga, koje su na raspolaganju drugim putnicima, posebnim potrebama tih lica)	Potpuno usklađeno		
j) odbijanje ukrcaja je uskraćenje ukrcaja na let putnicima uprkos predočavanju svega potrebnog za ukrcaj čime ostvaruju pravo na ukrcaj shodno uslovima iz člana 3 stav 2,, osim u slučajevima kada postoje opravdane osnove da im se ukrcaj uskrati, bilo iz zdravstvenih razloga, sigurnosti i osiguranja ili neadekvatne putne dokumentacije;	Član 2 36) uskraćivanje ukrcaja je odbijanje ukrcajanja na let putnika koji su se prijavili na ukrcaj u skladu sa članom 9 stav 2 ovog zakona, osim zdravstvenih, sigurnosnih ili bezbjednosnih razloga ili neposjedovanja odgovarajuće putne dokumentacije;	Potpuno usklađeno		
k) dobrovoljac je lice koje se prijavilo za ukrcaj zadovoljivši sve za to potrebne uslove iz člana 3 stava 2 i koja prihvati ponudu vazdušnog prevoznika upućenu svim putnicima da predaju svoju rezervaciju u zamjenu za beneficije	Član 2 3) dobrovoljac je lice koje se blagovremeno prijavilo za ukrcajanje u skladu sa članom 9 stav 2 ovog zakona i koje je prihvatilo ponudu vazdušnog prevoznika	Potpuno usklađeno		

	da odustane od rezervacije u zamjenu za prava iz člana 11 ovog zakona;			
l) ukidanje leta je otkazivanje leta koji je prethodno bio zakazan i na kojem je najmanje jedno mjesto bilo rezervisano.	Član 2 19) otkazivanje leta je odustanak od prevoza vazduhoplovom na letu koji je prethodno bio predviđen i na kojem je najmanje jedno mjesto bilo rezervisano	Potpuno usklađeno		
Član 3 Oblast primjene 1. Ova se Regulatorna odnosi: (a) na putnike koji putuju sa aerodroma smještenog unutar teritorije države članice na koju se Ugovor odnosi; (b) na putnike koji putuju iz sa aerodroma smještenog u trećoj zemlji na aerodrom smješten unutar teritorije države članice na koju se Ugovor odnosi, ako isti nisu primili beneficije ili kompenzaciju i nije im pružena pomoć u toj trećoj zemlji, ukoliko je vazdušni prevoznik koji pruža uslugu dotičnog leta – prevoznik Zajednice.	Član 9 (1) Ovaj zakon primjenjuje se na putnike koji putuju sa aerodroma koji se nalazi: 1) na teritoriji Crne Gore; 2) u drugoj državi, na aerodrom koji se nalazi na teritoriji Crne Gore, ako nijesu ostvarili prava i ako im nije pružena pomoć u drugoj državi i ako je let ostvaren sa crnogorskim vazdušnim prevoznikom.	Potpuno usklađeno		
2. Stav 1 se primjenjuje ukoliko putnici ispunjavaju uslove: (a) imaju potvrđenu rezervaciju za određeni let i, osim u slučaju ukidanja leta navedenog u članu 5, prijave se za let, - kako je dogovoreno i na vrijeme i unaprijed upozoreno i u pisanoj formi (uključujući i elektronskim sredstvima) od strane vazdušnoga prevoznika, toura ili ovlašćenog putnog agenta, ili, ukoliko vrijeme nije navedeno, - ne kasnije od 45 minuta prije objavljenog vremena polaska; ili	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 9 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)	

<p>(b) budu premješteni od strane vazdušnog prevoznika ili tour operatora sa leta za koji su imali rezervacije na drugi let, bez obzira na razlog.</p> <p>3. Ova se Regulativa ne odnosi na putnike koji putuju besplatno ili po umanjenoj tarifi cijene nedostupne direktno ili indirektno javnosti. Međutim, odnosi se na putnike koji su došli u posjed karte preko frekventnog flyer programa ili preko drugih komercijalnih programa ponuđenih od strane vazdušnog prevoznika ili tour operatora.</p> <p>4. Ova se Regulativa odnosi samo na putnike koji putuju motorizovanim vazduhoplovom sa fiksnim krilima.</p> <p>5. Ova se Regulativa odnosi na bilo kojeg vazdušnog prevoznika koji obezbijuje prevoz putnika, a kako je obuhvaćeno stavovima 1 i 2. U slučajevima kada vazdušni prevoznik koji nema ugovor s putnikom obavlja obaveze propisane ovom Regulativom, smatrat će se kao da to radi u ime lica koje ima ugovor sa putnikom.</p> <p>6. Ova Regulativa ne utiče na prava putnika propisana Direktivom 90/314/EEZ. Ova se Regulativa ne primjenjuje u slučajevima kada se paket aranžman otkáže iz razloga različitih od ukidanja leta.</p>				
<p>Član 4 Odbijanje ukrcaja na let</p> <p>1. Kada vazdušni prevoznik razumno očekuje da će doći do odbijanja ukrcaja na let, isti će prvo zatražiti dobrovoljce koji su voljni predati svoje rezervacije u zamjenu za beneficije po uslovima dogovorenim između dotičnog putnika i aktivnog vazdušnog prevoznika koji izvodi let. Dobrovoljcima se pomaže u skladu s članom 8, a ta se pomoć idodaje beneficijama</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 6 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	

<p>pomenutim u ovom stavu.</p> <p>2. Ukoliko istupi nedovoljan broj dobrovoljaca kako bi se ostali putnici sa rezervacijama mogli ukrcati na let, aktivni vazdušni prevoznik tada može odbiti ukrcaj putnicima protiv njihove volje.</p> <p>3. Ukoliko je ukrcaj putnicima odbijen protiv njihove volje, aktivni vazdušni prevoznik je dužan da im odmah nadoknadi štetu u skladu sa članom 7 i pomoći im u skladu sa članovima 8 i 9 ove Regulative.</p>				
<p>Član 5 Otkazivanje leta</p> <p>1. U slučaju otkazivanja leta, dotični putnici:</p> <p>(a) imaju pravo na pomoć od strane aktivnog vazdušnog prevoznika u skladu sa članom 8 ove Regulative; i</p> <p>(b) imaju pravo na pomoć od strane aktivnog vazdušnog prevoznika u skladu sa članom 9 stav 1 tačka (a) i članom 9 stav 2 ove Regulative, kao i, u slučaju preusmjeravanja kada je predviđeno vrijeme polaska novog leta najmanje jedan dan nakon vremena polaska koje je bilo planirano za otkazani let, na pomoć navedenu u članu 9 stav 1 tačka (b) i članu 9 stavu 1 tački (c); ove Regulative i</p> <p>(c) imaju pravo na odštetu od strane aktivnog vazdušnog prevoznika u skladu sa članom 7 ove Regulative, osim ako:</p> <p>(i) su obaviješteni o otkazivanju leta najmanje dvije nedjelje prije vremena polaska predviđenog redom letenja; ili</p> <p>(ii) su obaviješteni o otkazivanju leta u roku od dvije nedjelje do sedam dana prije vremena polaska predviđenog redom letenja i ponuđeno im je preusmjeravanje koje im omogućuje da otputuju ne</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 7 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	

<p>više od dva sata prije vremena polaska predviđenog redom letenja i da stignu u svoju posljednju destinaciju sa manje od četiri sata kašnjenja u odnosu na predviđeno vrijeme dolaska redom letenja; ili (iii) su obaviješteni o otkazivanju leta u roku od sedam dana prije predviđenog vremena polaska po redu letenja i ponuđeno im je preusmjeravanje, čime im je omogućeno da oputuju ne više od sat vremena ranije od predviđenog vremena polaska i da stignu u svoje konačno odredište sa manje od dva sata zakašnjenja u odnosu na predviđeno vrijeme dolaska po redu letenja.</p> <p>2. Kada se putnici obavještavaju o otkazivanju leta, istima treba da se da objašnjenje o mogućoj izmjeni u prevozu.</p> <p>3. Aktivni vazdušni prevoznik nije dužan da plati odštetu u skladu sa članom 7 ove Regulative, ukoliko može dokazati da je do ukidanja leta došlo zbog vanrednih okolnosti, koji se nisu mogli izbjeći čak ni ako su sve razumne mjere preduzete.</p> <p>4. Dokazivanje svih pitanja u vezi sa tim da li je i kada putnik obaviješten o otkazivanju leta, dužnost je aktivnog vazdušnog prevoznika.</p>				
<p>Član 6 Kašnjenje leta</p> <p>1. Kada aktivni vazdušni prevoznik razumno očekuje kašnjenje leta van vremena predviđenog redom letenja:</p> <p>(a) za dva sata i više od dva sata za letove od 1 500 km i kraće od 1 500 km; ili</p> <p>(b) za tri sata ili više od tri sata za sve letove unutar Zajednice duže od 1 500 km i za sve ostale letove između 1 500 km i 3 500 km; ili</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 8 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	

<p>(c) za četiri sata ili više od četiri sata, a odnosi se na sve letove koji ne spadaju ni pod (a) ni pod (b), aktivni vazdušni prevoznik dužan je putnicima da pruži:</p> <p>(i) pomoć propisanu u članu 9 stav 1 tačka (a) i članu 9 stav 2 ove Regulative; i</p> <p>(ii) kada je razumno očekivano vrijeme kašnjenja najmanje dan nakon prethodno najavljenog vremena polaska, pomoć propisanu u članu 9 stav 1 tačka (b) i član 9 stav 1. tačka (c) ove Regulative; i</p> <p>(iii) kada se let odlaže za najmanje pet sati, pomoć propisanu članom 8 stav 1 tačka (a) ove Regulative.</p> <p>2. U svakom slučaju, pomoć se nudi unutar gore propisanih vremenskih rokova, a obzirom na svaku pojedinu kategoriju udaljenosti.</p>				
<p>Član 7 Pravo na odštetu</p> <p>1. Pozivanjem na ovaj član putnici ostvaruju pravo na odštetu u iznosu od:</p> <p>(a) 250 EUR za sve letove od 1 500 km i kraće od 1 500 km;</p> <p>(b) 400 EUR za sve letove unutar Zajednice, duže od 1 500 km i za sve letove duge između 1 500 km i 3 500 km;</p> <p>(c) 600 EUR za sve letove koji ne spadaju ni pod (a) ni pod (b).</p> <p>U određivanju udaljenosti, kao baza se uzima zadnja destinacija na koju će, zbog odbijanja ukrcaja ili otkazivanja leta, putnici stići sa određenim vremenskim zakašnjenjem u odnosu na vrijeme dolaska predviđeno redom letenja.</p> <p>2. Kada je putnicima ponuđeno preusmjeravanje do njihovog konačnog odredišta zamjenjenim letom, shodno članom 8 ove Regulative, i kad na taj način</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 10 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	

<p>ostvareno vrijeme dolaska ne premašuje vrijeme dolaska leta izvorno rezervisanim (a) za 2 sata, u odnosu na letove duge 1 500 km i manje; ili (b) za 3 sata, u odnosu na sve letove unutar Zajednice, duže od 1 500 km i u odnosu na sve ostale letove duge između 1 500 km i 3 500 km; ili (c) za 4 sata, u odnosu na sve letove koji ne spadaju ni pod (a) ni pod (b), aktivni vazdušni prevoznik može smanjiti visinu odštete predviđenu stavom 1 ove Regulative za 50 %. 3.Odšteta iz stava 1 ove Regulative biće plaćena u gotovini, elektronskim bankovnim transferom, bankovnim nalogom ili bankovnim čekovima ili, uz pismenu saglasnost putnika, u putnim vaučerima i/ili drugim uslugama. Udaljenosti iz stava 1 i 2 ove Regulative određuje se pomoću metode za određivanje rute preko velikog kruga ortodrome.</p>				
<p>Član 8. Pravo na nadoknadu ili preusmjeravanje</p> <p>1. Pozivanjem na ovaj član, putnicima se nudi izbor između: (a)- nadoknade u roku od 7 dana, u skladu s članom 7 stav 3 ove Regulative, cjelokupnog iznosa vrijednosti karte po cijeni po kojoj je kupljena, za dio ili dijelove putovanja koji nisu realizovani i za dio, ili dijelove putovanja koji su već ostvareni, ako let više ne čini dio prvobitnog plana putovanja putnika, zajedno sa, kada je to relevantno, - povratnim letom u početno polazište, kada je to najprije moguće;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 11 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	

<p>(b) preusmjeravanje, po usklađenim uslovima prevoza do njihovog konačnog odredišta prvom mogućom prilikom; ili</p> <p>(c) preusmjeravanje po usklađenim uslovima prevoza, do njihovog konačnog odredišta narednih dana kako je putniku prihvatljivo, u zavisnosti od dostupnosti slobodnih mjesta.</p> <p>1. Stav 1 tačka (a) ovog člana se takođe odnosi na putnike čiji letovi čine dio paketa, isključujući pravo na nadoknadu tamo gdje takvo pravo spada pod Direktiva 90/314/EEZ.</p> <p>2. Kada se mjesto, grad i regija služe sa nekoliko aerodroma, aktivni vazdušni prevoznik nudi putniku let na drugi aerodrom umjesto na onaj za koju je let rezervisan, i tada aktivni vazdušni prevoznik snosi troškove transfera putnika sa tog aerodroma ili do onog za koji je izvršena rezervacija ili do druge obližnje destinacije u dogovoru sa putnikom.</p>				
<p>Član 9 Pravo na zbrinjavanje</p> <p>1. Pozivanjem na ovaj član, putnici ostvaruju pravo na besplatne:</p> <p>(a) obroke i osvježavajuće napitke u razumnom odnosu sa vremenom čekanja;</p> <p>(b) smještaj u hotelu u slučajevima</p> <ul style="list-style-type: none"> - kada je potrebno ostati jednu ili više noći, - kada je potrebno ostati duže od onog što je putnik planirao; <p>(c) prevoz od aerodroma do mjesta smještaja (hotel i drugo).</p> <p>2. Uz navedeno, putnici imaju pravo na dva besplatna telefonska poziva, telefaks poruke ili elektronske</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 12 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	

<p>poruke.</p> <p>3. U primjeni ovoga člana, aktivni vazdušni prevoznik posebno vodi računa o licima sa smanjenom pokretljivošću i svim licima u njihovoj pratnji, kao i o potrebama djece bez pratnje.</p>				
<p>Član 10</p> <p>Prelazak u viši ili niži razred</p> <p>1. Ukoliko aktivni vazdušni prevoznik smjesti putnika u razred viši od onog za koji je karta plaćena, ne mora zahtijevati nikakvu nadoknadu razlike u cijeni.</p> <p>2. Ukoliko aktivni vazdušni prevoznik smjesti putnika u razred niži od onog za koji je karta plaćena, dužan je da mu u roku od 7 dana, na načine utvrđene u članu 7 stav 3 ove Regulative, nadoknadi:</p> <p>(a) 30 % cijene karte za sve letove od 1 500 km i kraće, ili</p> <p>(b) 50 % cijene karte za sve letove unutar Zajednice duže od 1 500 km, osim za letove na relaciji između evropskoga područja država članica i francuskih prekomorskih departmana, i za sve ostale letove između 1 500 km i 3 500 km, ili</p> <p>(c) 75 % cijene karte za sve letove koji ne spadaju ni pod (a) ni pod (b), uključujući letove između evropske teritorije država članica i francuskih prekomorskih departmana.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 13 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	
<p>Član 11</p> <p>Lica sa smanjenom pokretljivošću ili posebnim potrebama</p> <p>1. Aktivni vazdušni prevoznik je dužan dati prioritet vođenju brige o licima sa smanjenom pokretljivošću i svim licima ili certifikovanim psima u njihovoj pratnji, baš kao i djeci bez pratnje.</p> <p>2. U slučajevima odlaganja leta bilo koje dužine, lica sa</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 14 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	

<p>smanjenom pokretljivošću i sva lica u njihovoj pratnji, baš kao i djeca bez pratnje, imaju pravo na zbrinjavanje u skladu sa članom 9 ove Regulative u najkraćem mogućem roku.</p>				
<p>Član 12 Daljnja odšteta 1. Ova Regulativa se primjenjuje ne dovodeći u pitanje pravo putnika na dodatnu odštetu. Odšteta garantovana ovom Regulativom može se odbiti od takve odštete. 2. Ne dovodeći u pitanje relevantna načela i pravila nacionalnog zakona, uključujući sudsku praksu, stav 1 ovog člana se ne odnosi na putnike koji su dobrovoljno predali svoju rezervaciju shodno članu 4 stav 1 ove Regulative.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 15 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	
<p>Član 13 Pravo na naknadu U slučajevima gdje aktivni vazdušni prevoznik plaća odštetu ili izvršava druge obaveze koje proizlaze iz ove Regulative, nijedna odredba iz ove Regulative ne može se protumačiti na način koji bi ograničavao njegovo pravo da zatraži odštetu od bilo kojeg lica, uključujući treće lica u skladu sa primjenjivim pravom. Naročito se ovom Regulativom, ni na koji način, ne ograničava pravo aktivnog vazdušnog prevoznika da traži nadoknadu od tour operatora ili od drugog lica sa kojom aktivni vazdušni prevoznik ima ugovor. Shodno tome, nijedna odredba iz ove Regulative ne može se protumačiti na način koji bi ograničavao prava tour operatora ili trećeg lica, ako to treće lice nije putnik, a sa kojom aktivni vazdušni prevoznik ima ugovor, da potražuje nadoknadu ili odštetu od aktivnog vazdušnog prevoznika u skladu sa relevantnim</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana članom 16 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)</p>	

pozitivnim propisima.				
<p>Član 14 Obaveza obavještanja putnika o njihovim pravima</p> <p>1. Aktivni vazdušni prevoznik osigurava da je pri prijavljivanju za let, jasno čitljivo obavještenje sledećeg sadržaja prikazano na način jasno vidljiv putnicima: „Ukoliko Vam se odbije ukrcaj ili ako je Vaš let otkazan ili kasni najmanje dva sata, pitajte na prilazu za prijavljivanje za let ili na vratima za ukrcaj, pismenu izjavu o Vašim pravima, naročito što se tiče prava na odštetu i pomoć.“</p> <p>2. Aktivni vazdušni prevoznik koji odbija ukrcaj ili otkazuje let dužan je da svakome putniku uruči pismeno obavještenje kojim se utvrđuju pravila za odštetu i pomoć u skladu sa ovom Regulativom. Isto tako, svakom putniku kojem let kasni najmanje dva sata, treba da obezbijedi istu takvu obavještenje. Pojediniosti oko stupanja u vezu sa nacionalnim odgovornim organom iz člana 16 ove Regulative takođe treba da budu dati putniku u pismenoj formi.</p> <p>3. Uvažavajući slijepa i slabovidna lica, odredbe iz ovoga člana izvršavaće se korišćenjem odgovarajućih zamjena.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 17 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)	
<p>Član 15 Zabrana ukidanja obaveza</p> <p>1. Obaveze prema putnicima u skladu sa ovom Regulativom ne mogu se ograničiti niti otkloniti, naročito ne putem derogirajućih ili restriktivnih odredbi ugovora o prevozu.</p> <p>2. Ukoliko se, međutim, takva derogirajuća ili restriktivna odredba primijeni u pogledu određenog</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 18 Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju („Sl. list CG“ br. 18/11)	

<p>putnika, ili ukoliko putnik nije ispravno obaviješten o svojim pravima, i zbog toga je prihvatio naknadu koja je niža od one predviđene u ovoj Uredbi, takav putnik i dalje ima pravo pokrenuti odgovarajući postupak pred nadležnim sudovima ili organima radi ostvarenja dodatne nadoknade.</p>				
<p>Član 16 Kršenja Regulative</p> <p>1. Svaka pojedina država članica određuje organ odgovoran za sprovođenje ove Regulative u pogledu letova sa aerodroma smještenih u njenoj oblasti i letova iz treće zemlje na te iste aerodrome. Tamo gdje se to zahtijeva, ovaj će organ preduzeti mjere neophodne kako bi obezbijedilo poštovanje prava putnika. Države članice izvještavaju Komisiju organa koji je određen u skladu sa ovim stavom.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje član 12 ove Regulative, svaki putnik ima pravo žalbe bilo kojem organu određenom po stavu 1. ili bilo kojem drugom kompetentnom organu određenom od strane države članice, o navodnim kršenjima ove Regulative na bilo kojem aerodromu smještenom na području države članice ili u vezi bilo kojega leta iz treće zemlje do aerodroma smještenog na tom području.</p> <p>3. Sankcije određene od strane država članica zbog kršenja ove Regulative su efikasne, srazmjerne i preventivne.</p>	<p>Podnošenje prigovora Član 93</p> <p>(1) U slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta, putnik ostvaruje prava utvrđena ovim zakonom na osnovu pisanog prigovora sa odgovarajućim dokazima koji dostavlja vazdušnom prevozniku.</p> <p>(2) Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti prava utvrđena ovim zakonom ostvaruje na osnovu pisanog prigovora sa odgovarajućim dokazima koji dostavlja vazdušnom prevozniku, odnosno menadžmentu aerodroma.</p> <p>(3) Ako vazdušni prevoznik, odnosno menadžment aerodroma u roku od 30 dana od dana dostavljanja prigovora ne odluči po prigovoru iz st. 1 i 2 ovog člana, putnik odnosno lica sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti imaju pravo da dostave Agenciji prigovor za mirno rješavanje sporova.</p> <p>(4) Agencija je dužna da se izjasni na prigovor iz stava 3 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema prigovora.</p> <p>(5) Nezavisno od st. 1, 2 i 3 ovog člana, putnik odnosno lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti može da zaštiti svoja prava podnošenjem tužbe pred nadležnim sudom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 17 Izveštaj Komisija podnosi izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu do 1. januara 2007. godine o sprovođenju i rezultatima ove Regulative, naročito što se tiče:</p> <ul style="list-style-type: none"> - broja slučajeva odbijanja ukrcaja na let i otkazivanja letova, - mogućeg proširenja oblasti primjene ove Regulative na putnike koji imaju ugovor sa prevoznikom Zajednice ili imaju rezervaciju za let koji čini dio „paket-aranžmana“ na koji se odnosi Direktiva 90/314/EEZ i koji polaze sa aerodroma u trećoj zemlji i lete do aerodroma u državi članici, na letovima koje ne izvode vazdušni prevoznici Zajednice, - moguću reviziju visine iznosa odštete iz člana 7 stav 1 ove Regulative. <p>Tamo gdje je to neophodno, izvještaj će biti upotpunjen zakonskim predlozima</p>	nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
<p>Član 18 Ukidanje Regulative Regulativa (EEZ-a) br. 295/91 se ukida.</p>	nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
<p>Član 19 Stupanje na snagu Ova Regulativa stupa na snagu 17. februara 2005. godine. Ova Regulativa u cjelini obavezuje i neposredno se primjenjuje u svim država članicama.</p>	nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
<p>Regulativa br. 889/2002</p>				
<p>Ovim se Regulativa (EZ-a) br. 2027/97 mijenja i dopunjuje kako slijedi: 1. Naslov se mijenja i glasi:</p>	nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

Regulativa (EZ-a) br. 2027/97 o odgovornosti vazdušnih prevoznika u pogledu vazduhoplovnog prevoza putnika i njihovog prtljaga.				
2. Član 1. mijenja se i glasi: Član 1 „Ovom se Regulativom primjenjuju odgovarajuće odredbe Montrealske konvencije u pogledu vazdušnog prevoza putnika i njihovog prtljaga te se utvrđuju određene dodatne odredbe. Područje primjene tih odredaba takođe se proširuje na vazdušni prevoz unutar pojedinačne države članice.”	Član 25 Primjena Montrealske konvencije (1) Na odgovornost vazdušnog prevoznika za štetu koju pričinu prilikom prevoza putnika i njihovog prtljaga vazdušnim putem primjenjuju se pored odredaba ovog zakona i odgovarajuće odredbe Montrealske konvencije. (2) Odredbe Montrealske konvencije koje se odnose na odgovornost vazdušnog prevoznika primenjuju se i na prevoz koji se obavlja unutar vazdušnog prostora Crne Gore.	Potpuno usklađeno		
3. Član 2. mijenja se i glasi: Član 2 1. U smislu ove Regulative: a) vazdušni prevoznik je pravno ili fizičko lice za vazdušni saobraćaj sa važećom operativnom dozvolom;	Član 2 39) vazdušni prevoznik je pravno ili fizičko lice kojem je izdata operativna licenca.	Potpuno usklađeno		
b) vazdušni prevoznik Zajednice je vazdušni prevoznik sa važećom operativnom dozvolom koju mu je izdala država članica u skladu sa odredbama Regulative (EEZ-a) br. 2407/92;	Član 2 2) crnogorski vazdušni prevoznik je pravno ili fizičko lice koje ima licencu za obavljanje usluga vazdušnog saobraćaja (u daljem tekstu: operativna licenca), koju je izdao nadležni organ Crne Gore;	Potpuno usklađeno		
c) lice sa pravom na naknadu štete je putnik ili svako lice koje ima pravo da zahtijeva popravlanje štete u ime toga putnika u skladu sa mjerodavnim pravom	Član 2 8) lice koje ima pravo na naknadu štete je putnik, odnosno drugo lice koje ima pravo da zahtijeva naknadu štete pričinjenu putniku, u skladu sa zakonom;	Potpuno usklađeno		

d) prtljag, osim ako nije drugačije određeno, podrazumijeva registrovan i neregistrovan prtljag u smislu člana 17 stav 4 Montrealske konvencije;	Član 2 26) prtljag je predati i ručni prtljag;	Potpuno usklađeno		
e) SDR je posebno prava vučenja u skladu sa definicijom Međunarodnog monetarnog fonda;	Član 2 32) specijalno pravo vučenja je obračunska jedinica koju utvrđuje Međunarodni monetarni fond;	Potpuno usklađeno		
(f) „Varšavska konvencija” podrazumijeva Konvenciju o ujednačavanju određenih pravila u međunarodnom vazdušnom prevozu, potpisanu u Varšavi 12. oktobra 1929., odnosno Varšavsku konvenciju, izmijenjenu i dopunjenu u Hagu 28. septembra 1955. i Konvenciju kojom se dopunjuje Varšavska konvencija, sastavljenu u Gvadalahari 18. septembra 1961. godine;	nema odgovarajuće odredbe	neprijmjenjivo		
g) Montrealska konvencija je „Konvencija o ujednačavanju određenih pravila u međunarodnom vazdušnom prevozu”, potpisanu u Montrealu 28. maja 1999. godine.	Član 2 12) Montrealska konvencija je konvencija o objedinjavanju određenih pravila za međunarodni prevoz vazduhom;	Potpuno usklađeno		
2. Pojmovi sadržani u ovoj Regulativi koji nisu definisani u stavu 1. odgovaraju pojmovima koji se koriste u Montrealskoj konvenciji	nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
4. Član 3. mijenja se i glasi: Član 3 1. Odgovornost vazdušnog prevoznika Zajednice u pogledu putnika i njihovog prtljaga uređuju sve odredbe Montrealske konvencije koje se odnose na takvu odgovornost.	Član 25 Primjena Montrealske konvencije (1) Na odgovornost vazdušnog prevoznika za štetu koju pričinu prilikom prevoza putnika i njihovog prtljaga vazdušnim putem primjenjuju se pored odredaba ovog zakona i odgovarajuće odredbe Montrealske konvencije.	Potpuno usklađeno		
2. Obaveza osiguranja utvrđena u članu 7 Regulative (EEZ-a) br. 2407/92, u onoj mjeri u kojoj se ona odnosi na odgovornost za putnike, podrazumijeva obavezu vazdušnog prevoznika Zajednice da se osigura do	Obaveza osiguranja vazdušnog prevoznika Član 26 (1) Na odgovornost crnogorskog vazdušnog prevoznika za prevoz putnika i njihovog prtljaga	Potpuno usklađeno		

<p>primjerene visine koja svim licima sa pravom na naknadu štete osigurava isplatu cjelokupnog iznosa naknade štete na koji imaju pravo u skladu sa ovom Regulativom</p>	<p>primjenjuju se odredbe Montrealske konvencije. (2) Crnogorski vazdušni prevoznik dužan je da se osigura od odgovornosti za štetu, u skladu sa zakonom. (3) Dokaz o osiguranju u vazdušnom saobraćaju za odgovornost za štetu u skladu sa Montrealskom konvencijom dužan je da ima i drugi vazdušni prevoznik koji namjerava da obavlja komercijalni vazdušni prevoz sa Crnom Gorom. (4) Iznos osiguranja od odgovornosti za štetu pričinjenu putnicima, prtljagu, teretu, pošti i trećim licima, treba da bude u visini u skladu sa zakonom koji obezbjeđuje isplatu cjelokupnog iznosa štete.</p>			
<p>5. Dodaje se sljedeći član: Član 3 a Dodatni iznos koji, u skladu sa članom 22 stav 2 Montrealske konvencije, mogu da zahtijevaju vazdušni prevoznici Zajednice, ako putnik u posebnoj izjavi izrazi želju za dostavom svog prtljaga do odredišta, temelji se na tarifi koja zavisi o dodatnim troškovima prevoza i osiguranja dotičnog prtljaga koji se plaćaju preko troškova prtljaga čiji se iznos procjenjuje najviše do granice odgovornosti. Tarifa je dostupna putnicima na zahtjev.</p>	<p>Dodatni iznos za dostavu predatog prtljaga Član 29 (1) Putnik ima pravo da u vrijeme predaje prtljaga vazdušnom prevozniku posebno odredi vrijednost dostave predatog prtljaga na krajnjem odredištu i plati dodatni iznos na zahtjev vazdušnog prevoznika za dostavu prtljaga do krajnjeg odredišta. (2) Dodatni iznos za dostavu prtljaga do krajnjeg odredišta u skladu sa članom 22 stav 2 Montrealske konvencije, može da zahtijeva vazdušni prevoznik, ako putnik u posebnoj izjavi zahtijeva dostavu predatog prtljaga do krajnjeg odredišta u visini koja zavisi od dodatnih troškova prevoza i osiguranja tog prtljaga koji prelaze uobičajene troškove za prtljag procijenjene u visini koja je ista ili niža od granice odgovornosti.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	(3) Vazdušni prevoznik dužan je da obezbijedi upoznavanje putnika o visini dodatne naknade iz stava 2 ovog člana.			
6. Član 4. se briše;				
7. Član 5. mijenja se i glasi: Član 5 1. Vazdušni prevoznik Zajednice mora bez odlaganja, a u svakom slučaju najkasnije petnaest dana od dana utvrđivanja identiteta fizičkog lica sa pravom na naknadu štete, da isplati avans razmjern materijalnoj šteti koju je to lice pretrpjelo i koji mu omogućava da zadovolji neposredne materijalne potrebe. 2. Ne dovodeći u pitanje stav 1 ovog člana, avans u slučaju smrti ne smije biti manji od 16 000 SDR-a po putniku u protuvrijednosti u eurima. 3. Avans ne predstavlja priznanje odgovornosti te se može kompenzovati kasnijim iznosima isplaćenima na osnovu odgovornosti vazdušnog prevoznika Zajednice, no on je nepovratan osim u slučajevima propisanim u članu 20 Montrealske konvencije ili u slučaju kada je avans bio isplaćen licu koje nije imalo pravo na naknadu štete.	Avansno plaćanje Član 28 „(1) Vazdušni prevoznik dužan je da bez odlaganja, a najkasnije 15 dana od dana utvrđivanja identiteta fizičkog lica koje ima pravo na naknadu štete, izvrši avansno plaćanje srazmjerno pretrpljenoj materijalnoj šteti, kako bi se zadovoljile neposredne materijalne potrebe tog lica. (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, iznos avansnog plaćanja za slučaj smrti ne može biti manji od 16.000 specijalnih prava vučenja po putniku. (3) Avansno plaćanje ne predstavlja priznanje odgovornosti i može da se uračuna u ukupan iznos naknade štete koju isplaćuje vazdušni prevoznik. (4) Isplaćeni avans je nepovratan, osim u slučajevima iz člana 20 Montrealske konvencije, ili ako lice koje je primilo avans nije imalo pravo na naknadu štete.”	Potpuno usklađeno		

<p>8. Član 6. mijenja se i glasi: Član 6</p> <p>1. Svi vazdušni prevoznici moraju prilikom prodaje vazdušnog prevoza u Zajednici osigurati da se glavne odredbe koje uređuju odgovornost prema putnicima i njihovom prtljagu, uključujući rokove za podnošenje tužbe za naknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljagu, dostupni putnicima na svim prodajnim mjestima, uključujući telefonsku prodaju ili internetsku prodaju. Kako bi udovoljili ovom zahtjevu za pružanje informacija, vazdušni prevoznici Zajednice koristiće obavještenje iz Priloga. Takvo obavještenje ne može da posluži kao osnova za zahtjev za naknadu štete niti se može koristiti za tumačenje odredaba ove Regulative ili Montrealske konvencije.</p>	<p>Upoznavanje putnika o odgovornostima vazdušnog prevoznika Član 30</p> <p>(1) Vazdušni prevoznik dužan je da prilikom prodaje usluga prevoza upozna putnike o odgovornosti vazdušnog prevoznika u odnosu na putnike i njihov prtljag, uključujući i rokove za podnošenje prigovora odnosno tužbe za naknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljagu i da rezime osnovnih odredaba o odgovornosti vazdušnog prevoznika učini dostupnim putnicima na svim prodajnim mjestima, uključujući telefonsku prodaju ili prodaju putem interneta, na način iz člana 33 ovog zakona.</p> <p>(2) Rezime iz stava 1 ovog člana, ne može biti osnov za naknadu štete i ne može se koristiti za tumačenje odredaba ovog zakona ili Montrealske konvencije.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. Pored zahtjeva za pružanje informacija iz stava 1 ovog člana, svi vazdušni prevoznici moraju u pogledu vazdušnog prevoza koji se obavlja ili prodaje u Zajednici svakom putniku izdati pisano obavještenje o:</p> <ul style="list-style-type: none"> – granici odgovornosti prevoznika koja vrijedi za dotični let, u slučaju smrti ili povrede, ukoliko takva granica postoji; – granici odgovornosti prevoznika koja vrijedi za dotični let, u slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga kao i upozorenje na to da putnik mora prilikom registracije prtljaga upozoriti pravno ili fizičko lice za vazdušni saobraćaj na sav prtljag čija vrijednost premašuje taj iznos, ili mora prtljag u potpunosti osigurati; 	<p>Obavještanje putnika o odgovornosti vazdušnog prevoznika Član 31</p> <p>Pored upoznavanja putnika o odgovornosti vazdušnog prevoznika iz člana 30 ovog zakona, vazdušni prevoznici koji obavljaju prevoz ili prodaju usluge prevoza dužni su da svakom putniku izdaju pisano obavještenje o granici odgovornosti vazdušnog prevoznika koja važi za taj let u slučaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) smrti ili tjelesne povrede, ako granica postoji; 2) uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga i upozorenja putnika da prtljag čija vrijednost prelazi ovu granicu mora da bude prijavljen 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>- granici odgovornosti prevoznika koja vrijedi za dotični let u slučaju štete usled kašnjenja.</p>	<p>vazdušnom prevozniku pri registraciji prtljaga, prije leta ili da bude u potpunosti osiguran od strane putnika prije putovanja; 3) štete prouzrokovane kašnjenjem leta.</p>			
<p>3. Kada prevoz u potpunosti obavljaju vazdušni prevoznici Zajednice, granice koje su navedene u skladu sa zahtjevima za pružanje informacija iz stava 1 i 2 su granice utvrđene ovom Regulativom, osim u slučaju kada vazdušni prevoznik Zajednice dobrovoljno odredi više granice. Na sav prevoz koji obavljaju vazdušni prevoznici izvan Zajednice primjenjuju se st. 1 i 2 samo u pogledu prevoza u Zajednicu, iz nje ili u njoj.</p>	<p>Granice odgovornosti vazdušnog prevoznika Član 32 (1) Ako cjelokupan prevoz obavlja crnogorski vazdušni prevoznik, granice odgovornosti koje su navedene u rezimeu osnovnih odredaba o odgovornosti i obaveštenju iz čl. 30 i 31 ovog zakona su granice utvrđene ovim zakonom, osim ako vazdušni prevoznik dobrovoljno ne poveća granice odgovornosti. (2) Ako prevoz obavlja vazdušni prevoznik koji nije crnogorski vazdušni prevoznik, odredbe čl. 30 i 31 ovog zakona primenjuju se samo za prevoz ka, iz i unutar Crne Gore.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>9. Član 7. mijenja se i glasi: „Član 7. Komisija će najkasnije u roku od tri godine od početka primjene Regulative (EZ-a) br. 889/2002 sastaviti izvještaj o primjeni ove Regulative. Komisija će naročito proučiti potrebu za izmjenom iznosa navedenih u odgovarajućim člancima Montrealske konvencije u svjetlu ekonomskog razvoja i notifikacije depozitara Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO).</p>	<p>nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>neprenosivo</p>		
<p>10. Dodaje se sljedeći Prilog: PRILOG Odgovornost vazdušnog prevoznika prema putnicima i njihovom prtljagu Ovo informativno obaveštenje je pravilo o odgovornosti koja primjenjuju vazdušni prevoznici</p>	<p>Rezime osnovnih odredaba o odgovornosti prema putnicima i prtljagu Član 33 Rezime osnovnih odredaba o odgovornosti vazdušnog prevoznika prema putnicima i njihovom prtljagu sadrži: 1) naknadu štete u slučaju smrti ili tjelesne</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Zajednice kako je utvrđeno u zakonodavstvu Zajednice i Montrealskoj konvenciji.</p> <p>Naknada štete u slučaju smrti ili povrede Finansijska ograničenja za odgovornost u slučaju povrede ili smrti putnika nisu određena. Vazdušni prevoznik ne može osporavati zahtjeve za naknadu štete u slučaju kada se radi o šteti do iznosa od 100 000 SDR-a (približna protivvrijednost u lokalnoj valuti). U slučaju iznosa većih od navedenog, vazdušni prevoznik može osporavati zahtjev dokazujući da nije postupao sa nepažnjom ili da nije na neki drugi način kriv.</p> <p>Avansi U slučaju smrti ili povrede putnika, vazdušni prevoznik mora u roku od 15 dana od identifikacije osobe sa pravom na naknadu štete isplatiti avans koji je potreban za pokrivanje njegovih neposrednih ekonomskih potreba. U slučaju smrti putnika ovaj avans ne smije biti niži od 16 000 SDR-a (približna protivvrijednost u lokalnoj valuti).</p> <p>Kašnjenja putnika U slučaju kašnjenja putnika, vazdušni je prevoznik odgovoran za štetu osim ako je preduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće poduzeti takve mjere. Odgovornost za kašnjenje putnika ograničena je na 4 150 SDR-a (približna protivvrijednost u lokalnoj valuti).</p> <p>Kašnjenje prtljaga U slučaju kašnjenja prtljaga, vazdušni je prevoznik odgovoran za štetu osim ako je preduzeo sve razumne</p>	<p>povrede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za naknadu štete ne postoje finansijska ograničenja u pogledu odgovornosti u slučaju smrti ili tjelesne povrede putnika; - vazdušni prevoznik ne može da ospori zahtjev za naknadu štete u slučaju kada šteta iznosi do 113.100 specijalnih prava vučenja, a preko toga iznosa, vazdušni prevoznik može da osporava zahtjev za naknadu štete ukoliko dokaže da šteta nije nastala njegovom nepažnjom ili krivicom; <p>2) avansno plaćanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> -u slučaju smrti ili tjelesne povrede putnika, vazdušni prevoznik je dužan da u roku od 15 dana od dana utvrđivanja identiteta lica koje ima pravo na naknadu štete, isplati avans za pokriće njegovih neposrednih materijalnih potreba; -u slučaju smrti putnika, avans ne smije biti niži od 16.000 specijalnih prava vučenja; <p>3) kašnjenje putnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> -u slučaju kašnjenja putnika, vazdušni prevoznik odgovara za štetu, osim ako je preduzeo sve potrebne mjere da izbjegne štetu ili ako preduzimanje tih mjera nije bilo moguće; -odgovornost za kašnjenje putnika ograničena je na 4.694 specijalnih prava vučenja; <p>4) kašnjenje prtljaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> -u slučaju kašnjenja prtljaga, vazdušni prevoznik odgovara za štetu, osim ako je preduzeo sve potrebne mjere da izbjegne štetu ili ako preduzimanje tih mjera nije bilo moguće; -odgovornost za kašnjenje prtljaga ograničena je na 1.131 specijalnih prava vučenja; <p>5) uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga:</p>			
--	---	--	--	--

<p>mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće preduzeti takve mjere. Odgovornost za kašnjenje prtljaga ograničena je na 1 000 SDR-a (približna protivvrijednost u lokalnoj valuti).</p> <p>Uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga Vazdušni je prevoznik odgovoran za uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga do iznosa od 1 000 SDR-a (približna protivvrijednost u lokalnoj valuti). U slučaju registrovanog prtljaga, vazdušni je prevoznik odgovoran čak i ako nije kriv, osim ako je prtljag bio neispravan. U slučaju neregistrovanog prtljaga, prevoznik je odgovoran jedino ako je kriv.</p> <p>Više granice odgovornosti za prtljag Putnik ima pravo na višu granicu odgovornosti ako najkasnije u trenutku registracije za let da posebnu izjavu i plati dodatnu naknadu..</p> <p>Pritužbe na prtljag Ako je prtljag oštećen, izgubljen ili uništen, ili ako kasni, putnik mora što je prije moguće vazdušnom prevozniku poslati pisanu pritužbu. Ukoliko je oštećen registrovani prtljag, putnik mora podnijeti pisanu pritužbu u roku od sedam dana, a u slučaju kašnjenja prtljaga u roku od dvadesetjedan dan, u oba slučaja rok počinje teći od dana kada mu je prtljag bio dostavljen.</p> <p>Odgovornost ugovornih prevoznika i stvarnih prevoznika Ukoliko vazdušni prevoznik koji stvarno obavlja prevoz istovremeno nije i ugovorni vazdušni prevoznik, putnik ima pravo podnijeti pritužbu na jednoga od njih ili podnijeti zahtjev za naknadu štete protiv jednoga od njih. Ukoliko je na karti naznačeno ime ili kod vazdušnog prevoznika, taj je vazdušni prevoznik</p>	<p>-vazdušni prevoznik je odgovoran za uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga do 1.131 specijalnog prava vučenja; -za predati prtljag vazdušni prevoznik je odgovoran i ako nije kriv, osim u slučaju da prtljag ima nedostatak; -za ručni prtljag vazdušni prevoznik je odgovoran samo ako je kriv;</p> <p>6) viša granica odgovornosti za prtljag: -putnik ima pravo da zahtijeva višu granicu odgovornosti od vazdušnog prevoznika ako najkasnije na prijavljivanju putnika za let da posebnu izjavu i plati dodatni iznos;</p> <p>7) prigovor u vezi prtljaga: -ako je prtljag oštećen, izgubljen, uništen ili ako kasni, putnik mora u najkraćem roku da podnese pisani prigovor vazdušnom prevozniku; -u slučaju oštećenja predatog prtljaga putnik mora da podnese prigovor u roku od sedam dana od dana predaje prtljaga putniku, a u slučaju kašnjenja prtljaga u roku od 21 dan od dana predaje prtljaga putniku;</p> <p>8) odgovornost ugovornih i stvarnih vazdušnih prevoznika: -ako vazdušni prevoznik koji stvarno obavlja prevoz nije istovremeno i ugovorni vazdušni prevoznik, putnik može da podnese prigovor ili zahtjev za naknadu štete protiv bilo koga od njih; -ako su u putnoj karti navedeni ime ili kod vazdušnog prevoznika, on važi kao ugovorni vazdušni prevoznik.</p> <p>9) rok za podnošenje tužbe: -tužba za naknadu štete može se podnijeti sudu</p>			
--	---	--	--	--

<p>ugovorni prevoznik. Rok za podnošenje tužbe Tužba za naknadu štete podnosi se u roku od dvije godine od dana dolaska vazduhoplova ili od dana kada je vazduhoplov trebao sletjeti. Podloga za informacije Gore navedena pravila temelje se na Montrealskoj konvenciji od 28. maja 1999. godine koja se u Zajednici sprovodi pomoću Regulativa (EZ-a) br. 2027/97 (koju mijenja i dopunjuje Regulativa (EZ-a) br. 889/2002) i nacionalnog zakonodavstva država članica.“</p>	<p>u roku od dvije godine od dana slijetanja vazduhoplova ili planiranog slijetanja; 10) osnova za rezime: - rezime osnovnih odredaba o odgovornosti vazdušnog prevoznika prema putnicima i njihovom prtljagu čini ovaj zakon i Montrealska konvencija od 28. maja 1999. godine.</p>			
<p>Član 2. Ova Regulativa stupa na snagu na dan objave u Službenom listu Evropskih zajednica. Primjenjuje se od dana njenog stupanja na snagu ili od dana stupanja na snagu Montrealske konvencije za Zajednicu, u zavisnosti od toga što nastupi kasnije. Ova je Regulativa u cijelosti obavezujuća i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.</p>	<p>nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>neprenosivo</p>		
<p>Regulativa br. 1107/2006</p>				
<p>Član 1 Svrha i područje primjene 1. Ova Regulativa utvrđuje pravila zaštite i pružanja pomoći osobama sa invaliditetom ili osobama smanjene pokretljivosti u vazdušnom prevozu kako bi ih se zaštitilo od diskriminacije i osiguralo da primaju pomoć 2. Odredbe ove Regulative primjenjuju se na lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti koja koriste ili namjeravaju da koriste usluge komercijalnog putničkog vazdušnog prevoza po odlasku sa aerodroma, tranzitu kroz aerodrom ili po dolasku na aerodrom kada se aerodrom nalazi na području države</p>	<p>Obim prava Član 36a (1) Lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, koja koriste ili namjeravaju da koriste usluge vazdušnog prevoza putnika po dolasku, odlasku ili tranzitu kroz aerodrom kada se aerodrom nalazi na teritoriji Crne Gore imaju pravo na pomoć u skladu sa ovim zakonom. (2) Odredbe čl. 36b, 36c i 36i ovog zakona, primjenjuju se na putnike koji polaze sa aerodroma koji se nalazi na teritoriji druge države na aerodrom koji se nalazi na teritoriji</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>članice na koju se primjenjuje ovaj Ugovor.</p> <p>3. Odredbe čl. 3, 4. i 10 takođe se primjenjuju na putnike koji odlaze sa aerodroma koja se nalazi u trećoj zemlji na aerodrom koja se nalazi na području države članice na koju se primjenjuje Ugovor ako je prevoznik koji obavlja vazdušni saobraćaj vazdušni prevoznik Zajednice.</p> <p>4. Ova Regulativa ne utiče na prava putnika utvrđena Direktivom 90/314/EEZ i Regulativom (EZ-a) broj 261/2004.</p> <p>5. Ukoliko su odredbe ove Regulative u suprotnosti sa odredbama Direktive 96/67/EZ, primjenjivaće se odredbe ove Regulative</p>	<p>Crne Gore ako vazdušni prevoz obavlja crnogorski vazdušni prevoznik.</p> <p>(3) Pravo na pomoć iz stava 1 ovog člana, ne utiče na prava putnika iz čl. 6 do 18 ovog zakona.</p> <p>(4) Ako su odredbe ovog zakona kojima se uređuju prava lica iz stava 1 ovog člana u suprotnosti sa odredbama propisa o uslugama zemaljskog opsluživanja, primjenjuju se odredbe ovog zakona.</p>			
<p>6. Smatra se da primjena ove Regulative na gibraltarski aerodrom ne dovodi u pitanje pravni položaj Kraljevine Španije, odnosno Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske u vezi sa sporom o suverenosti nad područjem na kojem se nalazi aerodrom.</p> <p>7. Primjena ove Regulative na gibraltarski aerodrom odlaže se do stupanja na snagu dogovora uključenog u Zajedničku izjavu ministara vanjskih poslova Kraljevine Španije i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske od 2. decembra 1987. godine. Vlade Španije i Ujedinjene Kraljevine obavijestitiće Savjet o danu početka primjene.</p>	<p>nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 2</p> <p>U smislu ove Regulative primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>a) lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti je bilo koje lice čija je pokretljivost pri korišćenju prevoza smanjena usled bilo koje tjelesne invalidnosti (čulna ili motorna, trajna ili privremena), intelektualne invalidnosti ili oštećenja ili bilo kojeg drugog uzroka</p>	<p>Član 2</p> <p>9) lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti je lice čija je pokretljivost smanjena zbog tjelesne invalidnosti (osjetna ili lokomotorna, trajna ili privremena), mentalne invalidnosti ili oštećenja ili drugog uzroka invalidnosti ili starosti i čije stanje zahtijeva</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

invalidnosti ili starosti te čije stanje zahtijeva primjerenu pažnju i prilagođavanje njenim posebnim potrebama usluga koje su na raspolaganju svim putnicima;	primjerenu pažnju i prilagođavanje usluga, koje su na raspolaganju drugim putnicima, posebnim potrebama tih lica			
b) vazdušni prevoznik je pravno ili fizičko lice za vazdušni prevoz sa važećom operativnom dozvolom	Član 2 39) vazdušni prevoznik je pravno ili fizičko lice kojem je izdata operativna licenca.	Potpuno usklađeno		
c) stvarni vazdušni prevoznik je vazdušni prevoznik koji obavlja ili namjerava obavljati let na osnovu ugovora sa putnikom ili u ime drugog fizičkog ili pravnog lica koja je sklopilo ugovor sa tim licem	Član 2 33) stvarni vazdušni prevoznik je vazdušni prevoznik koji obavlja ili namjerava da obavi let, na osnovu ugovora sa putnikom ili u ime nekog drugog pravnog ili fizičkog lica, koje je zaključilo ugovor sa tim putnikom;	Potpuno usklađeno		
d) vazdušni prevoznik Zajednice je vazdušni prevoznik sa važećom operativnom dozvolom koju mu je izdala država članica u skladu sa Regulativom Savjeta (EEZ-a) broj 2407/92 od 23. jula 1992. godine o licenciranju vazdušnih prevoznika	Član 2 2) crnogorski vazdušni prevoznik je pravno ili fizičko lice koje ima licencu za obavljanje usluga vazdušnog saobraćaja (u daljem tekstu: operativna licenca), koju je izdao nadležni organ Crne Gore;	Potpuno usklađeno		
e) organizator putovanja je, uz izuzeće vazdušnog prevoznika, organizatora ili trgovca na malo u smislu člana 2 St. 2 i 3 Direktive 90/314/EEZ;	Član 2 18) organizator putovanja je pravno lice koje organizuje, prodaje ili nudi na prodaju paket aranžmane, neposredno ili preko posrednika	Potpuno usklađeno		
f) operator aerodroma je organ čiji je cilj na osnovu nacionalnih pravnih propisa vođenje i upravljanje infrastrukturom aerodroma kao i usklađivanje i nadzor djelatnosti različitih operatora na dotičnom aerodromu ili sistemu aerodroma.	Član 2 17) operator aerodroma je pravno lice koje upravlja infrastrukturom aerodroma i usklađuje i nadzire obavljanje djelatnosti drugih operatora na aerodromu ili sistema aerodroma u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: menadžment aerodroma);	Potpuno usklađeno		
g) korisnik aerodroma je bilo koje fizičko ili pravno lice odgovorno za vazdušni prevoz putnika sa navedenog aerodroma ili prema navedenom aerodromu;	Član 2 7) korisnik aerodroma je pravno ili fizičko lice koje je odgovorno za prevoz putnika, tereta	Potpuno usklađeno		

	i/ili pošte vazdušnim putem, od aerodroma ili do aerodroma;			
h) Odbor korisnika aerodroma je odbor predstavnika korisnika aerodroma ili organizacije koje ih predstavljaju	Član 2 15) odbor korisnika aerodroma je tijelo koje čine predstavnici korisnika aerodroma ili pravnih lica koje predstavljaju korisnike;	Potpuno usklađeno		
i) rezervacija je činjenica da putnik ima kartu ili neki drugi dokaz koji pokazuje da je vazdušni prevoznik ili organizator putovanja primio i registrovao rezervaciju;	Član 2 30) rezervacija je potvrda da putnik ima putnu kartu ili drugi dokaz kojom se potvrđuje da je rezervacija prihvaćena i potvrđena od strane vazdušnog prevoznika ili organizatora putovanja;	Potpuno usklađeno		
j) aerodrom je bilo koja površina posebno namijenjena spuštanju, polijetanju i kretanju vazduhoplova, uključujući pomoćne objekte, postrojenja i opremu koje mogu uključivati te operacije radi potreba vazdušnog saobraćaja i usluga vazdušnog prevoza, uključujući pomoćne objekte, postrojenja i opremu potrebne radi pružanja podrške uslugama komercijalnog vazdušnog prevoza;	Član 1 "Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 1) aerodrom je određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno u potpunosti ili djelimično za kretanje, polijetanje, slijetanje i boravak vazduhoplova;	Potpuno usklađeno		
k) parkirni prostor aerodroma je parkirni prostor unutar granica aerodroma ili pod direktnim nadzorom upravnog organa aerodroma koji je neposredno namijenjen putnicima koji koriste aerodrom	Član 2 21) parking aerodroma je parking koji se nalazi u okviru granica aerodroma ili koji je pod direktnom kontrolom menadžmenta aerodroma, koji je namijenjen putnicima koji koriste aerodrom;	Potpuno usklađeno		
l) usluga komercijalnog putničkog vazdušnog prevoza je usluga vazdušnog prevoza putnika koju pruža vazdušni prevoznik na redovnom i neredovnom letu koji je ponuđen široj javnosti za novčanu naknadu kao	Član 2 37) usluga komercijalnog putničkog vazdušnog prevoza je usluga vazdušnog prevoza putnika koju pruža vazdušni prevoznik na linijskom i povremenom	Potpuno usklađeno		

samostalni let ili kao dio paket-aranžmana.	letu uz novčanu naknadu, kao samostalni let ili dio paket aranžmana			
<p>Član 3 Sprječavanje odbijanja prevoza</p> <p>Vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili organizator putovanja ne smije zbog invalidnosti ili smanjene pokretljivosti odbiti:</p> <p>(a) primiti rezervaciju za let čije je dolazni ili odlazni aerodrom, aerodrom na koju se primjenjuje ova Regulatora;</p> <p>(b) ukrcati lice sa invaliditetom ili olice smanjene pokretljivosti na takvom aerodromu pod uslovom da dotično lice ima valjanu kartu i rezervaciju.</p>	<p>Zabrana uskraćivanja prevoza lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti</p> <p>Član 36b</p> <p>Vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja, licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti ne smiju odbiti:</p> <p>1) prihvati rezervacije za let čije je polazište ili odredište aerodrom iz člana 36a ovog zakona;</p> <p>2) ukrcati na aerodrom iz tačke 1 ovog člana lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, ako imaju putnu kartu i rezervaciju.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 4 Odstupanja, posebni uslovi i informacije</p> <p>1. Bez obzira na odredbe člana 3 vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili organizator putovanja može na osnovu invalidnosti ili smanjene pokretljivosti odbiti primiti rezervaciju lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti ili je ukrcati:</p> <p>(a) radi ispunjavanja odgovarajućih sigurnosnih uslova predviđenih međunarodnim pravom, pravom Zajednice i nacionalnim pravom ili radi ispunjavanja sigurnosnih uslova organa koji je dotičnom vazdušnom prevozniku izdao potvrdu o vazdušnom prevozniku;</p> <p>(b) ako veličina vazduhoplova ili njegovih vrata fizički onemogućava ukrcavanje ili prevoz tog lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p> <p>U slučaju da se odbije primiti rezervacija iz razloga koji su navedeni u tač. (a) ili (b) prvoga podstava, vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja</p>	<p>Odstupanja, posebni uslovi i informacije</p> <p>Član 36c</p> <p>(1) Izuzetno od člana 36b ovog zakona, vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja može licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti odbiti prihvat rezervacije ili ukrcati zbog invaliditeta ili smanjene pokretljivosti:</p> <p>1) iz sigurnosnih razloga utvrđenih posebnim propisima i međunarodnim ugovorima koji obavezuju Crnu Goru ili radi ispunjavanja sigurnosnih zahtjeva utvrđenih od strane organa koji je vazdušnom prevozniku izdao certifikat vazdušnog operatora-AOC; i</p> <p>2) ako veličina vazduhoplova ili njegovih vrata fizički onemogućava ukrcati ili prevoz lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p> <p>(2) U slučaju da vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja odbije da</p>	Potpuno usklađeno		

<p>upotrijebiće razumne mjere kako bi dotičnom licu predložio drugu prihvatljivu mogućnost. Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti kojem nije bilo dozvoljeno ukrcavanje zbog invalidnosti ili smanjene pokretljivosti i svako lice koje ga prati imaju u skladu sa stavom 2 ovog člana pravo na naknadu troškova ili promjenu rute kako je predviđeno članom 8 Regulative (EZ-a) broj 261/2004. Pravo na mogućnost povratnog leta ili promjene rute uslovljeno je ispunjavanjem svih sigurnosnih uslova.</p> <p>2. Pod istim uslovima kako je navedeno u tački (a) prvoga podstava stava 1 vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili organizator putovanja mogu zahtijevati da lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti bude u pratnji drugog lica koja je tom licu sposobna da pruži potrebnu pomoć.</p> <p>3. Vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik mora na pristupačan način i barem na onim jezicima na kojima su date informacije koje su dostupne ostalim putnicima učiniti javno dostupnim sigurnosna pravila koja se primjenjuju na prevoz lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti kao i bilo koja ograničenja na njihov prevoz ili na prevoz pomagala za kretanje zbog veličine vazduhoplova. Organizator putovanja učiniće ta sigurnosna pravila i ograničenja dostupna za letove koji su uključeni u putovanja, odmore i kružna putovanja u paket-aranžmanima koje organizuje, prodaje ili nudi na prodaju.</p> <p>4. Kada se vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili organizator putovanja služi odstupanjima iz stava 1. ili 2., on će odmah obavijestiti osobu sa invaliditetom ili osobu smanjene pokretljivosti o razlozima za to. Na zahtjev, vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili</p>	<p>prihvati rezervaciju zbog razloga iz stava 1 ovog člana, dužan je da uloži napor i da licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti predloži drugu prihvatljivu mogućnost prevoza.</p> <p>(3) Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti kojem je odbijen ukrcaj zbog invalidnosti ili smanjene pokretljivosti i lica koja ga prate iz stava 4 ovog člana, imaju pravo na vraćanje prevoznine ili preusmjeravanje iz člana 11 ovoga zakona, ako su ispunjeni sigurnosni zahtjevi za preusmjeravanje ili povratni let.</p> <p>(4) U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja može zahtijevati da lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti prati drugo lice koje je sposobno da mu pruži potrebnu pomoć.</p> <p>(5) Vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik dužan je da na odgovarajući način i na crnogorskom jeziku i jezicima na kojima su dostupne informacije ostalim putnicima, obezbijedi dostupnost sigurnosnih pravila koja se primjenjuju na prevoz lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti kao i ograničenja koja se odnose na njihov prevoz ili na prevoz pomagala za kretanje zbog veličine vazduhoplova.</p> <p>(6) Organizator putovanja je dužan, da obezbijedi dostupnost sigurnosnih pravila i ograničenja na letovima, koji su uključeni u putovanja, odmore i kružna putovanja u paket aranžmane koje organizuje, prodaje ili nudi na prodaju.</p> <p>(7) Ako vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili</p>			
---	--	--	--	--

<p>organizator putovanja pisanim će putem saopštiti te razloge licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti u roku od pet radnih dana od zahtjeva.</p>	<p>organizator putovanja odbije da prihvati rezervaciju lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti i zatraži pratnju za to lice, dužan je da lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti odmah obavijesti o razlozima za odbijanje i traženje pratnje. (8) Vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja dužan je da na zahtjev lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, dostavi u pisanoj formi obavještenje iz stava 7 ovog člana, u roku od pet radnih dana od dana podnošenja zahtjeva.</p>			
<p>Član 5 Određivanje tačaka dolaska i odlaska</p> <p>1. Upravni organ aerodroma, u saradnji sa korisnicima aerodroma i sa Odborom korisnika aerodroma, ukoliko takav odbor postoji, kao i sa odgovarajućim organizacijama koje zastupaju lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, vodeći računa o lokalnim uslovima, odrediće tačke dolaska i odlaska unutar granica aerodroma ili u tački koja je pod direktnim nadzorom upravnog organa kako u zgradama tako i van zgrada terminala, u kojima lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti mogu sa lakoćom najaviti svoj dolazak na aerodrom i zatražiti pomoć.</p> <p>2. Tačke dolaska i odlaska iz stava 1 biće jasno označene te će se na tim mjestima putnicima pružiti u dostupnome obliku osnovne informacije o vazdušnoj luci.</p>	<p>Određivanje mjesta dolaska i odlaska Član 36d</p> <p>(1) Menadžment aerodroma, u saradnji sa korisnicima aerodroma odnosno odborom korisnika aerodroma i organizacijama koje zastupaju prava lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, u skladu sa lokalnim uslovima, dužan je da odredi mjesta dolaska i odlaska unutar granica aerodroma ili u zgradi i izvan zgrada terminala, koja je pod nadzorom menadžmenta aerodroma, na kojima lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti mogu lako da najave dolazak na aerodrom i zatijevaju pomoć.</p> <p>(2) Mjesta iz stava 1 ovog člana, moraju biti jasno označena, sa osnovnim informacijama o aerodromu u pristupačnom obliku.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 6 Prosljeđivanje informacija</p> <p>1. Vazdušni prevoznici, njihovi zastupnici i organizatori putovanja preduzeće sve potrebne mjere kako bi na svim svojim prodajnim mjestima na području države članice na koju se primjenjuje Ugovor, uključujući telefonsku i internet prodaju, mogli primiti zahtjeve invalidnih lica ili lica smanjene pokretljivosti za pomoć</p> <p>2. Kada vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili organizator putovanja primi zahtjev za pomoć barem 48 sati prije objavljenog vremena odlaska leta, on će dotičnu informaciju proslijediti barem 36 sati prije objavljenog vremena odlaska leta:</p> <p>(a) upravnim organima aerodroma odlaska, dolaska i tranzita i</p> <p>(b) izvršnom vazdušnom prevozniku ako rezervacije nije primio taj prevoznik, osim ako u vrijeme primanja zahtjeva za pomoć nije poznat identitet izvršnog vazdušnog prevoznika, u kojem se slučaju informacije prosljeđuju što je prije moguće.</p> <p>3. U svim slučajevima osim u onima iz stava 2 vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili organizator putovanja prosljediće informacije u najkraćem mogućem roku</p> <p>4. Izvršni vazdušni prevoznik će u najkraćem mogućem roku nakon odlaska leta obavijestiti upravni organ odredišnog aerodroma, ukoliko se aerodrom nalazi na području države članice na koju se primjenjuje Ugovor, o broju lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti na tom letu koja su zatražila pomoć</p>	<p>Prosljeđivanje zahtjeva za pomoć Član 36e</p> <p>(1) Vazdušni prevoznici, njihovi zastupnici i organizatori putovanja dužni su da na svim svojim prodajnim mjestima, uključujući telefonsku i internet prodaju, obezbijede prijem zahtjeva za pomoć lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p> <p>(2) Ako vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja primi zahtjev za pomoć iz stava 1 ovog člana, najkasnije 48 sati prije objavljenog vremena polaska leta, dužan je da zahtjev, najkasnije 36 sati prije objavljenog vremena polaska leta, dostavi:</p> <p>1) menadžmentima aerodroma odlaska, dolaska i tranzita; i</p> <p>2) stvarnom vazdušnom prevozniku ako rezervacije nije primio taj prevoznik, osim ako u vrijeme primanja zahtjeva za pomoć nije poznat identitet stvarnog prevoznika, kada se zahtjev prosljeđuje što je prije moguće.</p> <p>(3) Vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja prosljeđuje zahtjev za pomoć u najkraćem mogućem roku, osim u slučaju iz stava 2 ovoga člana.</p> <p>(4) Stvarni vazdušni prevoznik, u najkraćem mogućem roku nakon početka leta obavještava menadžmenta aerodroma odredišta, ukoliko se taj aerodrom nalazi na teritoriji Crne Gore, o broju lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti na tom letu koji su zatražili pomoć iz člana 36f ovog zakona i o vrsti pomoći.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
--	--	--------------------------	--	--

<p>predviđenu Prilogom I i o vrsti navedene pomoći.</p>				
<p>Član 7 Pravo na pomoć na aerodromima Kada lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti stigne na aerodrom radi putovanja, upravni organ aerodroma obavezan je da osigura pružanje pomoći utvrđenu u Prilogu I na način da se lice može ukrcati na let za koji ima rezervaciju pod uslovom da je dotični vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili organizator putovanja obaviješten o posebnim potrebama tog lica za takvom vrstom pomoći barem 48 sati prije objavljenog vremena odlaska leta. Ovo obaviještenje odnosi se takođe na povratni let ako su odlazni i povratni letovi ugovoreni sa istim vazdušnim prevoznikom.</p> <p>2. Kada je potrebna pomoć registrovanog psa vodiča, tom će se zahtjevu udovoljiti pod uslovom da je dotično obaviještenje upućeno vazdušnom prevozniku ili njegovom zastupniku ili organizatoru putovanja u skladu sa odgovarajućim nacionalnim pravilima koja se odnose na prevoz pasa vodiča u vazduhoplovu, ako takva pravila postoje.</p>	<p>Pravo na pomoć na aerodromima Član 36f</p> <p>(1) Kada lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti stigne na aerodrom radi putovanja, menadžment aerodroma dužan je da mu pruži pomoć iz člana 36m ovog zakona, tako da se lice može ukrcati na let za koji ima rezervaciju pod uslovom da je vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja obaviješten o posebnim potrebama lica za takvom vrstom pomoći, najkasnije 48 sati prije objavljenog vremena polaska leta.</p> <p>(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana, odnosi se i na povratni let ako su odlazni i povratni letovi ugovoreni sa istim vazdušnim prevoznikom.</p> <p>(3) Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti koristi pomoć psa vodiča o tome se obavještava vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja.</p> <p>(4) Ako vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja nije obaviješten u skladu sa stavom 1 ovog člana, menadžment</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>3. Ako nije dato nikakvo obavještenje u skladu sa stavom 1, upravni organ će upotrijebiti sve razumne mjere kako bi pružilo pomoć utvrđenu u Prilogu I na način da se dotično lice može ukrcati na let za koji ima rezervaciju.</p> <p>4. Odredbe stava 1 primjenjuju se pod uslovom da: (a) lice pristupi prijavi na let: (i) u vrijeme koje vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili organizator putovanja unaprijed pisanim putem odredi (uključujući elektronskim putem), ili (ii) ako nije određeno vrijeme, najkasnije jedan sat prije objavljenog vremena odlaska, ili (b) lice stigne do tačke unutar granica aerodroma određene u skladu sa članom 5: (i) u vrijeme koje vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili organizator putovanja unaprijed pisanim putem odredi (uključujući elektronskim putem), ili (ii) ako nije određeno vrijeme, najkasnije jedan sat prije objavljenog vremena odlaska.</p> <p>5. Kada je lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti u tranzitu kroz aerodrom na koju se primjenjuje ova Regulatorna ili ga vazdušni prevoznik ili organizator putovanja premjesti sa leta za koji ima rezervaciju na drugi let, upravni organ dužan je da osigura pružanje pomoći utvrđene u Prilogu I na način da se lice koje ima rezervaciju može ukrcati na let.</p> <p>6. Kada invalidno lice ili lice smanjene pokretljivosti stigne vazdušnim prevozom na aerodrom na koju se primjenjuje ova Regulatorna, upravni organ aerodroma dužan je da osigura pružanje pomoći utvrđene u Prilogu I na način da to lice može stići do svoje tačke odlaska sa aerodroma kako je navedeno u članu 5.</p>	<p>aerodroma ako je moguće pružiće pomoć da se lice ukrca na let za koji ima rezervaciju u skladu sa članom 36m ovog zakona.</p> <p>(5) Odredba stava 1 ovog člana, primjenjuje se pod uslovom da se: 1) lice prijavi na let: – u vrijeme koje vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja unaprijed odredi u pisanoj formi (uključujući elektronsku formu); ili – ako nije određeno vrijeme, najkasnije jedan sat prije objavljenog vremena polaska; ili 2) lice stigne do mjesta unutar granica aerodroma određenog u skladu sa članom 36d ovog zakona: – u vrijeme koje vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili organizator putovanja unaprijed odredi u pisanoj formi (uključujući elektronsku formu); ili – ako nije određeno vrijeme, najkasnije dva sata prije objavljenog vremena polaska.</p> <p>(6) Ako je lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti u tranzitu kroz aerodrom na teritoriji Crne Gore ili ga vazdušni prevoznik ili organizator putovanja premjesti sa leta za koji ima rezervaciju na drugi let, menadžment aerodroma dužan je da pruži pomoć da se lice ukrca na let za koji ima rezervaciju u skladu sa članom 36m ovog zakona.</p> <p>(7) Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti stigne vazduhoplovom na aerodrom na teritoriji Crne Gore, menadžment aerodroma dužan je da pruži pomoć iz člana</p>			
---	---	--	--	--

<p>7. Pružena pomoć mora biti što je više moguće prilagođena posebnim potrebama pojedinačnog putnika.</p>	<p>36m ovog zakona, da to lice stigne do mjesta polaska iz aerodroma iz člana 36d ovog zakona. (8) Pružena pomoć, što je više moguće, mora da bude prilagođena posebnim potrebama svakog pojedinačnog putnika.</p>			
<p>Član 8 Odgovornost za pomoć na aerodromima</p> <p>1. Upravni organ aerodroma obavezan je invalidnim licima i licima smanjene pokretljivosti bez nadoknade da osigura pružanje pomoći utvrđene u Prilogu I.</p> <p>2. Samo upravni organ može pružiti takvu pomoć. Umjesto toga upravni organ može u skladu sa svojom odgovornošću i pod uslovom da su norme kvaliteta iz člana 9 stav 1 uvijek zadovoljene sa drugim strankama ugovoriti pružanje pomoći. U saradnji sa korisnicima aerodroma, putem Odbora korisnika aerodroma, kada takav odbor postoji, upravni organ može sklopiti ugovor ili ugovore na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, uključujući i na zahtjev vazdušnog prevoznika i uzimajući u obzir postojeće usluge u dotičnoj vazdušnoj luci. U slučaju da odbije takav zahtjev, upravni organ mora dostaviti pisano obrazloženje.</p> <p>3. Upravni organ aerodroma može na nediskriminatornoj osnovi, radi finansiranja te pomoći, korisnicima aerodroma obračunati posebnu taksu.</p> <p>4. Ta posebna taksa mora biti opravdana, srazmjerna troškovima, transparentna a uvodi je upravni organ aerodroma u saradnji sa korisnicima aerodroma putem Odbora korisnika aerodroma, kada takav odbor</p>	<p>Odgovornost za pomoć na aerodromima Član 36g</p> <p>(1) menadžment aerodroma dužan je da licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti obezbijedi pružanje pomoći iz člana 36m ovog zakona, bez dodatne naknade.</p> <p>(2) menadžment aerodroma odgovoran je za pružanje pomoći iz člana 36m ovog zakona i pomoć može pružati sam ili pružanje pomoći obezbijediti ugovorom sa jednim ili više pravnih ili fizičkih lica specijalizovanih za pružanje te vrste pomoći, ako ispunjavaju standarde kvaliteta iz člana 36h ovog zakona.</p> <p>(3) Ugovor iz stava 2 ovog člana u zavisnosti od postojećih usluga koje se pružaju na aerodromu, menadžment aerodroma može zaključiti na svoju inicijativu, ili na zahtjev korisnika aerodroma, odnosno odbora korisnika aerodroma uključujući i vazdušne prevoznike, a u slučaju odbijanja zahtjeva, menadžment aerodroma dužan je da dostavi podnosiocima zahtjeva pisano obrazloženje.</p> <p>(4) Menadžment aerodroma može, na nediskriminatornoj osnovi, korisnicima aerodroma naplatiti posebnu naknadu za pružanje pomoći iz st. 1 i 2 ovog člana, koja se određuje srazmjerno ukupnom broju putnika</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>postoji, ili bilo kojeg drugog odgovarajućeg organa. Taksa se dijeli među korisnicima aerodroma u srazmjeri sa ukupnim brojem svih putnika koje svaki od njih prevozi na aerodrom ili sa njega.</p> <p>5. Upravni organ aerodroma, u skladu sa trenutnom poslovnom praksom, odvaja računovodstvene iskaze svojih djelatnosti koje se odnose na pružanje pomoći licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti od računovodstvenih iskaza ostalih djelatnosti.</p> <p>6. Upravni organ aerodroma omogućit će korisnicima aerodroma putem Odbora korisnika aerodroma, kada takav odbor postoji, ili bilo kojeg drugog odgovarajućeg organa kao i izvršnom organu ili izvršnim organima iz člana 14 revidirani godišnji pregled prihoda i rashoda namijenjenih pružanju pomoći licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti.</p>	<p>koje korisnici aerodroma prevezu na aerodrom i sa aerodroma.</p> <p>(5) Naknadu iz stava 4 ovoga člana, transparentno i srazmjerno troškovima određuje menadžment aerodroma u saradnji sa korisnicima aerodroma, odnosno odborom korisnika aerodroma, ili u saradnji sa drugim odgovarajućim tijelom.</p> <p>(6) Menadžment aerodroma dužan je da vodi odvojene finansijske izvještaje koji se odnose na pružanje pomoći licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti od finansijskih izvještaja za obavljanje svojih ostalih djelatnosti.</p> <p>(7) Menadžment aerodroma dužan je da omogući uvid u revidirani godišnji finansijski izvještaj koji se odnosi na naplaćene naknade i troškove za pružanja pomoći licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti korisnicima aerodroma, preko odbora korisnika aerodroma ili drugog odgovarajućeg tijela, kao i organu državne uprave nadležnom za poslove vazdušnog saobraćaja i Agenciji za civilno vazduhoplovstvo (u daljem tekstu: Agencija).</p>			
<p>Član 9 Norme kvaliteta za pomoć</p> <p>1. Uz izuzeće aerodroma čiji je godišnji saobraćaj manji od 150 000 komercijalnih putnika, upravni organ u saradnji sa korisnicima aerodroma putem Odbora korisnika aerodroma, kada takav odbor postoji, i organizacijama koje zastupaju lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti određuje norme kvaliteta za pomoć utvrđen u Prilogu I kao i potrebna sredstva</p>	<p>Standardi kvaliteta za pomoć Član 36h</p> <p>(1) Menadžment aerodroma koji godišnje ima preko 150.000 prevezenih putnika u komercijalnom vazdušnom saobraćaju u saradnji sa korisnicima aerodroma, odnosno odborom korisnika aerodroma i organizacijama koje zastupaju lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, određuje standarde kvaliteta za</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>za zadovoljavanje tih normi.</p> <p>2. Pri određivanju tih normi treba u potpunosti poštovati međunarodno priznate politike i kodekse o ponašanju u vezi sa olakšavanjem prevoza lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, naročito Kodeksa o dobrom ponašanju u pružanju zemaljskih usluga licima smanjene pokretljivosti ECAC-a.</p> <p>3. Upravno tijelo aerodroma objavljuje svoje norme kvaliteta.</p> <p>4. Vazdušni prevoznik i upravni organ aerodroma mogu se dogovoriti da će upravni organputnicima koje vazdušni prevoznik prevozi na aerodrom ili sa njega pružiti veću pomoć od normi iz stava 1 ili da će im, pored usluga utvrđenih u Prilogu I, osigurati dodatne usluge.</p> <p>5. U svrhu finansiranja jedne od ovih mjera, upravni organmože vazdušnom prevozniku pored takse iz člana 8 stav 3 obračunati dodatnu taksu koja je transparentna, srazmjerna troškovima i uvedena nakon savjetovanja sa dotičnim vazdušnim prevoznikom.</p>	<p>pomoć iz člana 36m ovog zakona i potrebna sredstva za ispunjavanje tih standarda.</p> <p>(2) Standardi iz stava 1 ovog člana, određuju se u skladu međunarodnima standardima i kodeksom ponašanja u odnosu na olakšice za prevoz lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, a naročito Kodeksom dobrog ponašanja u pružanju usluga zemaljskog opsluživanja licima smanjene pokretljivosti Evropske konferencije civilnog vazduhoplovstva.</p> <p>(3) Standarde kvaliteta menadžment aerodroma objavljuje na svojoj internet stranici.</p> <p>(4) Vazdušni prevoznik i menadžment aerodroma mogu postići sporazum da menadžment aerodroma putnicima, koje vazdušni prevoznik prevozi na ili sa aerodroma, obezbijedi pomoć višeg standarda od standarda iz stava 1 ovog člana ili da pored usluga iz člana 36m ovog zakona pruži i dodatne usluge.</p> <p>(5) Menadžment aerodroma može vazdušnom prevozniku pored naknade iz člana 36g stav 4 ovog zakona da naplati i dodatnu naknadu za pružanje pomoći iz stava 4 ovog člana, koja mora biti srazmjerna troškovima i određuje se nakon konsultacija sa vazdušnim prevoznikom.</p>			
<p>Član 10 Pomoć vazdušnih prevoznika Vazdušni prevoznik pruža licu sa invaliditetom i licu smanjene pokretljivosti koje odlazi sa aerodroma, dolazi na aerodrom ili je u tranzitu kroz aerodrom na koji se primjenjuje ova Regulativa pomoć iz Priloga II bez nadoknade pod uslovom da dotično lice ispunjava uslove navedene u članu 7 St. 1, 2 i 4.</p>	<p>Obaveze vazdušnog prevoznika Član 36i Vazdušni prevoznik pruža pomoć iz člana 36n ovog zakona licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, koje odlazi, dolazi ili je u tranzitu kroz aerodrom koji se nalazi na teritoriji Crne Gore, bez dodatne naknade ako ispunjava uslove iz člana 36f st. 1, 2 i 4 ovog zakona</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 11 Obuka</p> <p>Vazdušni prevoznici i upravni organi aerodroma moraju:</p> <p>(a) osigurati da njihovo cjelokupno osoblje, uključujući zaposlene svakog podizvođača, koje pruža neposrednu pomoć licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti ima potrebno znanje o potrebama lica sa različitim vrstama invalidnosti ili poteškoća u kretanju;</p> <p>(b) osigurati da je njihovom cjelokupnom osoblju koje radi na aerodromu i koje je u neposrednom kontaktu sa putnicima pružena mogućnost obuke iz područja jednakopravnosti lica sa invaliditetom i podizanja svijesti o invalidnosti;</p> <p>(c) osigurati da nakon zapošljavanja svi novi zaposleni prođu obuku o invalidnosti te da osoblje, prema potrebi, pohađa kurseve ponavljanja i sticanja novih znanja.</p>	<p>Obuka Član 36j</p> <p>Vazdušni prevoznici i menadžmenti aerodroma dužni su da obezbijede stručno osposobljavanje za:</p> <p>1) njihove zaposlene uključujući i zaposlena lica sa kojima su zaključili ugovore za pružanje neposredne pomoći licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti radi zadovoljavanja potreba lica sa različitim vrstama invalidnosti ili poteškoćama u kretanju;</p> <p>2) njihove zaposlene koji rade na aerodromu i koji su u neposrednom kontaktu sa putnicima iz oblasti ravnopravnosti lica sa invaliditetom i podizanja svijesti o invalidnosti;</p> <p>3) novozaposlene, kao i obnovu i sticanje novih znanja zaposlenih o invalidnosti</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 12 Popravljanje štete radi izgubljenih ili oštećenih invalidskih kolica, ostale opreme za kretanje i pomagala</p> <p>Ukoliko su invalidska kolica ili ostala oprema za kretanje ili pomagala izgubljeni ili oštećeni tokom pružanja usluga na aerodromu ili tokom prevoza u vazduhoplovu, putniku koji je vlasnik te opreme nadoknađuje se šteta u skladu sa pravilima međunarodnog prava, prava Zajednice i nacionalnog prava.</p>	<p>Naknada štete za izgubljena ili oštećena invalidska kolica i drugu opremu Član 36k</p> <p>Ako se invalidska kolica, druga oprema za kretanje ili pomagala izgube ili oštete tokom pružanja usluga na aerodromu ili tokom prevoza vazduhoplovom putnik ima pravo na naknadu štete u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 13 Odricanje od ograničenja ili oslobađanja od obaveze Obaveze prema licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti u skladu sa ovom Regulativom nije moguće ograničiti niti ih se osloboditi.</p>	<p>Ograničenja ili oslobađanja od obaveze Član 36f Obaveze prema licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti utvrđene ovim zakonom ne mogu se ograničiti niti ukinuti.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 14 Izvršni organ i njegovi zadaci 1. Svaka država članica odredit će organ ili organe odgovorne za sprovođenje ove Regulative u odnosu na letove koji odlaze sa aerodroma ili pristižu na aerodrom koje se nalaze na njenom području. Kada je to primjereno taj organ ili organi preduzeće mjere potrebne radi osiguravanja poštovanja prava lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, uključujući zadovoljavanje normi kvaliteta iz člana 9 stav 1. Države članice obavijestit će Komisiju o organu ili organima koje su odredile. 2. Kako bi se izbjeglo nepošteno tržišno takmičenje države članice će, kada je to primjereno, takođe osigurati da izvršni organ ili organi određeni na osnovu stava 1 osiguravaju zadovoljavajuću primjenu člana 8, uključujući primjenu odredaba o taksama. Države članice mogu takođe u tu svrhu odrediti posebni organ.</p>	<p>Nadzor nad pružanjem pomoći Član 36o Nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona, koje se odnose na prava lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, na aerodromu iz člana 36a stav 1 ovog zakona, vrši Agencija. Odgovornost za pomoć na aerodromima Član 36g Naknadu iz stava 4 ovoga člana, transparentno i srazmjerno troškovima određuje menadžment aerodroma u saradnji sa korisnicima aerodroma, odnosno odborom korisnika aerodroma, ili u saradnji sa drugim odgovarajućim tijelom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 15 Pritužbe 1. Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti koja smatra da je prekršena neka odredba ove Regulative može se obratiti upravnom organu aerodroma, odnosno dotičnom vazdušnom prevozniku, u zavisnosti od slučaja.</p>	<p>Podnošenje prigovora Član 93 (1) U slučaju uskraćivanja ukrcaja, otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta, putnik ostvaruje prava utvrđena ovim zakonom na osnovu pisanog prigovora sa odgovarajućim dokazima koji dostavlja vazdušnom prevozniku. (2) Lice sa invaliditetom ili lice smanjene</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>2. Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti na taj način ne ostvari zadovoljavajuću zaštitu prava, pritužbe na navodno kršenje ove Regulative mogu se uputiti bilo kojem tijelorganu ili organima određenim u skladu sa članom 14 stav 1 ili bilo kojem drugom nadležnom organu koji odredi država članica.</p> <p>3. Nenadležni organ države članice koji je primio pritužbu o stvari koja je u nadležnosti određenoga organa druge države članice, pritužbu će prosljediti organu te druge države članice.</p> <p>4. Država članica preduzeće mjere kako bi obavijestila lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti o njihovim pravima na osnovu ove Regulative i o mogućnosti pritužbe tom određenom organu ili organima.</p>	<p>pokretljivosti prava utvrđena ovim zakonom ostvaruje na osnovu pisanog prigovora sa odgovarajućim dokazima koji dostavlja vazdušnom prevozniku, odnosno menadžmentu aerodroma.</p> <p>(3) Ako vazdušni prevoznik, odnosno menadžment aerodroma u roku od 30 dana od dana dostavljanja prigovora ne odluči po prigovoru iz st. 1 i 2 ovog člana, putnik odnosno lica sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti imaju pravo da dostave Agenciji prigovor za mirno rješavanje sporova.</p> <p>(4) Agencija je dužna da se izjasni na prigovor iz stava 3 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema prigovora.</p> <p>(5) Nezavisno od st. 1, 2 i 3 ovog člana, putnik odnosno lica sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti može da zaštiti svoja prava podnošenjem tužbe pred nadležnim sudom</p>			
<p>Član 16 Kazne Država članica propisaće odredbe o kaznama koje se primjenjuju na kršenje odredbi ove Uredbe i preduzeće sve potrebne mjere u cilju osiguravanja primjene tih pravila. Predviđene kazne moraju biti efikasne, srazmjerne i odvraćajuće. Države članice o tim odredbama će obavijestiti Komisiju i bez odlaganja će je obavijestiti o njihovim naknadnim izmjenama i dopunama.</p>	<p>Kaznene odredbe 182a i 182b</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>PRILOG I Pomoć za koju su odgovorni upravni organi aerodroma Pomoć i dogovori koji su potrebni kako bi se licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti</p>	<p>Pomoć menadžmenta aerodroma Član 36m (1) Menadžment aerodroma dužan je da pruži pomoć i obezbijedi druge potrebne mjere da bi</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>omogućilo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da obavijeste o svom dolasku na aerodrom i zatraže pomoć na označenim tačkama navedenima u članu 5 koje su u zgradama terminala i van njih, - kretanje od označene tačke do pulta za prijavu putnika na let, - da se prijave na let i da prijave prtljag, - da nastave kretanje od pulta za prijavu putnika na let do vazduhoplova i da ispune formalnosti vezane za izlazak iz zemlje i carinske formalnosti kao i da prođu sigurnosni postupak, - ukrcavanje u vazduhoplov pomoću lifta, invalidskih kolica, odnosno druge potrebne pomoći, prema potrebi, - da nastave kretanje od vrata vazduhoplova do svojih sjedišta, - da spremne prtljag na za to određeno mjesto u vazduhoplovu i da je iz njih izvade, - da nastave kretanje od svojih sjedišta do vrata vazduhoplova, - iskrcavanje iz vazduhoplova pomoću lifta, invalidskih kolica, odnosno druge potrebne pomoći, prema potrebi, - da nastave kretanje od vazduhoplova do prostora za preuzimanje prtljage i da preuzmu prtljag te ispune formalnosti vezane za ulazak u zemlju i carinske formalnosti, - da nastave kretanje od prostora za preuzimanje prtljaga do određene tačke, - da stignu na vezane letove kada su u tranzitu i da im se osigura potrebna pomoć u vazduhu i na tlu kao i u terminalima i između njih, prema potrebi, 	<p>se licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti omogućilo: 1) da obavijeste o svom dolasku na aerodrom i zatraže pomoć na mjestima iz člana 36d ovog zakona koja su u zgradama terminala i izvan njih;</p> <p>2) kretanje od označenog mjesta do pulta za prijavu putnika na let;</p> <p>3) da se prijave na let i da prijave prtljag;</p> <p>4) da nastave kretanje od pulta za prijavu putnika na let do vazduhoplova i kontrolu za izlazak iz države, carinsku kontrolu i bezbjedonosni pregled;</p> <p>5) ukrcavanje u vazduhoplov pomoću lifta, invalidskih kolica i pružanje druge odgovarajuće potrebne pomoći;</p> <p>6) da nastave kretanje od vrata vazduhoplova do svog sjedišta;</p> <p>7) da odloži prtljag na određenom mjestu u vazduhoplovu i preuzme prtljag iz vazduhoplova;</p> <p>8) da nastavi kretanje od svog sjedišta do vrata vazduhoplova;</p> <p>9) iskrcavanje iz vazduhoplova pomoću lifta, invalidskih kolica, i pružanje druge odgovarajuće potrebne pomoći;</p> <p>10) da nastavi kretanje od vazduhoplova do prostora za preuzimanje prtljaga i preuzimanje prtljaga i druge obaveze vezane za ulazak u državu i carinsku kontrolu;</p> <p>11) da nastavi kretanje od prostora za preuzimanje prtljaga do određenog mjesta;</p> <p>12) da stigne na povezane letove kada su u tranzitu i da mu se obezbijedi potrebna pomoć u kontrolisanoj i nadziranoj zoni aerodroma, kao i</p>			
---	--	--	--	--

<p>- da prema potrebi pristupe toaletnom prostoru.</p> <p>U slučajevima kada je lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti u pratnji drugog lica koje mu pomaže, licu u pratnji treba omogućiti da na zahtjev pruži potrebnu pomoć na aerodromu i pri ukrcavanju i iskrcaju.</p> <p>Zemaljsko rukovanje cjelokupnom potrebnom opremom za kretanje, uključujući opremu poput električnih invalidskih kolica, pri čemu je potrebno 48 sati unaprijed upozoriti te poštovati moguća prostorna ograničenja u vazduhoplovu kao i primjenu odgovarajućega zakonodavstva u vezi sa opasnim teretom.</p> <p>Privremena zamjena oštećene ili izgubljene opreme za kretanje iako ne nužno na identičnoj osnovi.</p> <p>Zemaljsko rukovanje registrovanim psima vodičima, prema potrebi.</p> <p>Dostava informacija potrebnih za izbor leta u dostupnim oblicima.</p>	<p>na terminalima i između njih po potrebi;</p> <p>13) pristupanje toaletnom prostoru po potrebi.</p> <p>(2) Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti ima pratnju drugog lica koje mu pomaže, na zahtjev tog lica, menadžment aerodroma dužan je da obezbijedi potrebnu pomoć na aerodromu i pri ukrcanju i iskrcaju.</p> <p>(3) Menadžment aerodroma dužan je da pruža usluge zemaljskog opsluživanja sa cjelokupnom potrebnom opremom za kretanje, uključujući i električna invalidska kolica, ukoliko je obaviješten najkasnije 48 sati prije leta i ako ne postoje prostorna ograničenja u vazduhoplovu i ako su ispunjeni uslovi utvrđeni propisom za prevoz opasnih materija.</p> <p>(4) Menadžment aerodroma dužan je da obezbijedi privremenu zamjenu za oštećenu ili izgubljenu opremu za kretanje, koja ne mora da bude identična kao oštećena ili izgubljena oprema.</p> <p>(5) Menadžment aerodroma je dužan da dozvoli korišćenje psa vodiča, po potrebi.</p> <p>(6) Menadžment aerodroma je dužan da obezbijedi da podaci o letu budu dostupni tim licima.</p> <p>(7) Menadžment aerodroma odgovoran je za izvršavanje obaveza utvrđenih ovim članom.</p> <p>(8) Obaveze iz st. 1 do 6 ovog člana shodno se primjenjuju i na druge pružaoce usluga zemaljskog opsluživanja ukoliko ih ne obavlja menadžment aerodroma.</p>			
<p>PRILOG II Pomoć koju pružaju vazdušni prevoznici</p>	<p>Pomoć vazdušnog prevoznika Član 36n</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Prevoz registrovanih pasa vodiča u kabini podliježe nacionalnim propisima.</p> <p>Prevoz, pored medicinske opreme, najviše dva komada opreme za kretanje po licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, uključujući električna invalidska kolica (pri čemu je potrebno 48 sati unaprijed upozoriti i poštovati moguća prostorna ograničenja u vazduhoplovu kao i primjenu odgovarajućega zakonodavstva u vezi sa opasnim teretom).</p> <p>Dostava bitnih informacija u vezi sa letom u dostupnim oblicima.</p> <p>Na zahtjev, upotrijebiti sve razumne mjere kako bi se donio red sjedenja koji zadovoljava potrebe pojedinačnih lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti vodeći računa o sigurnosnim uslovima i raspoloživosti.</p> <p>Prema potrebi pomoć pri pristupu toaletnom prostoru.</p> <p>U slučajevima kada je lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti u pratnji drugog lica koje mu pomaže, vazdušni prevoznik upotrijebiće sve razumne mjere kako bi tom licu dodijelio sjedeće mjesto pored lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p>	<p>(1) Vazdušni prevoznik dužan je da omogući prevoz psa vodiča u kabini vazduhoplova u skladu sa zakonom.</p> <p>(2) Vazdušni prevoznik dužan je da omogući pored medicinske opreme, prevoz najviše dva komada opreme za kretanje po jednom licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, uključujući električna invalidska kolica, pod uslovom da je obaviješten najkasnije 48 sati prije leta i da ne postoje prostorna ograničenja u vazduhoplovu i da su ispunjeni uslovi utvrđeni propisom za prevoz opasnih materija.</p> <p>(3) Vazdušni prevoznik dužan je da obezbijedi da podaci o letu budu dostupni tim licima.</p> <p>(4) Vazdušni prevoznik na zahtjev lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, dužan je da preduzme potrebne mjere koje se odnose na razmještaj sjedišta, radi prilagođavanja potreba tih lica, vodeći računa o sigurnosnim zahtjevima i raspoloživosti.</p> <p>(5) Vazdušni prevoznik dužan je da omogući pristup toaletnom prostoru po potrebi.</p> <p>(6) Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti ima pratnju drugog lica koje mu pomaže, vazdušni prevoznik dužan je po mogućnosti da licu u pratnji obezbijedi sjedište pored lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p>			
---	--	--	--	--

OBRAZAC

IZVJESTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROČJENE UTICAJA PROPISA

<p>PREDLAGAČ:</p>	<p>Ministarstvo saobraćaja i pomorstva</p>
<p>NAZIV PROPISA:</p>	<p>Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazдушnom saobraćaju</p>

- 1. Definisajte problema**
- Koje probleme treba riješiti predloženi akt?
 - Koji su uzroci problema?
 - Koje su posljedice problema?
 - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojim slučajevima?
 - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("statu quo") ostaje?

Prvobitni Zakon o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazдушnom saobraćaju, koji je objavljen u Službenom listu Crne Gore broj 18/11, nije u potpunosti usklađen sa evropskim uredbama:

- Uredbom (EZ) br. 261/2004 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 11. februara 2004. godine o uspostavljanju zajedničkih pravila o kompenzaciji i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcavanja i otkazivanja ili dugog kašnjenja letova.
- Uredbom Savjeta (EZ) br. 2027/97 od 9. oktobra 1997. godine o odgovornosti avio-prevoznika u slučaju udara.
- Uredbom (EZ) br. 1107/2006 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 5. jula 2006. godine koja se tiče prava osoba s invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću kada putuju avionom.

Neusklađenost pojedinih odredbi sa odredbama navedene legistative Evropske unije konstatovana je i prilikom kontrolne posjete eksperata Evropske komisije u septembru 2012. godine. Zakon o izmjenama i dopunama zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazдушnom saobraćaju će u potpunosti otkloniti pomenute probleme.

- 2. Ciljevi**
- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
 - Navesti nekakvošću ovih ciljeva sa postojećim zakonodavstvom ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Ovim zakonom uređuju se obligacioni odnosi u vazдушnom saobraćaju i svojinsko-pravni odnosi na vazduhoplovima. Obligacioni odnosi su odnosi koji nastaju iz ugovora o prevozu putnika, ugovora o prevozu tereta, ugovora o medicinskom prevozu i pružanju usluga iz vazduha i ugovora o zakupu vazduhoplova, kao i odnosi koji nastaju u slučaju štete koja se vazduhoplovom u letu pričinu trećim licima.

<p>3. Opcije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporočljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predložene propisa) - Obrazložiti preferiranu opciju?
<p>Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama zakona u obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazдушnom saobraćaju će se u potpunosti ispuniti preporuke eksperata Evropske unije koje se odnose na usklađivanje sa evropskom legislativom, što će direktno uticati na ubrzanje procesa pregovaranja o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.</p>
<p>4. Analiza uticaja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na koje će i kako će najgorovratnije uticati rješanja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno; - Koje troškove će prijaviti propis raznim predmetima i privredi (narocito malim i srednjim preduzećima); - Da li pozitivnim poslovanjem donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti; - Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija; - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
<p>Zakon o izmjenama i dopunama zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazдушnom saobraćaju se odnosi na putnike, operatore vazduhoplova i operatore aerodroma. Dosadašnjim zakonom nisu bili propisani pravo i postupak podnošenja prigovora od strane putnika u vazдушnom saobraćaju i lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti u slučaju uskraćivanja, otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta. Novim zakonom će se jasnije definisati odgovornost vazdušnog prevoznika za prevoz putnika i njihovog prtljaga vazdušnim putem gdje će se pored odredaba ovog zakona primjenjivati i odgovarajuće odredbe Konvencije za objedinjavanje određenih pravila za međunarodni prevoz vazduhom (Montreal, 1999. godine), koju je Crna Gora ratifikovala 2009. godine. Istovremeno, propisuju se konkretne obaveze vazdušnog prevoznika u pogledu posjedovanja obaveznog osiguranja u vazdušnom saobraćaju koje pokriva njegovu odgovornost za štetu, visinu naknade štete, pravo putnika na dodatni iznos za dostavu predatog prtljaga, obavezu vazdušnog prevoznika da izvrši avansno plaćanje srazmjerno pretrpljenoj materijalnoj šteti, obavezu vazdušnog prevoznika da upozna putnike sa pregledom odredaba kojima je uređena odgovornost vazdušnog prevoznika u odnosu na putnike i njihov prtljag kao i obavezu da svakom putniku predaju pisano obavještenje o granicama odgovornosti vazdušnog prevoznika sa propisanim tekstom informacije.</p>
<p>5. Procjena fiskalnog uticaja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i koliko iznosi? - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednoratno ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti; - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti; - Da li su neophodne finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za toku fiskalnu godinu, odnosno da li su planirani u budžetu za narednu fiskalnu godinu? - Da li je savajanjem propisa predviđena povećanje poslovnih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze? - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihodi za budžet Crne Gore? - Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obradine finansijskih izdataka/prihoda; - Da li su postojali problemi u procjeni uticaja finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti; - Da li su postojale sugestije Ministarstva i njenoj su izvršio predlog propisa?

Da li su dobijene primjenke implementiranja u istom propisu? (Da/Ne/Neznan)

Zakon o izmjenama i dopunama zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju sadrži novi dio koji se odnosi na Kaznene odredbe. Kaznenim odredbama se propisuju prekršaji vazdušnog prevoznika, drugih pravnih lica, odgovornih lica u pravnom licu i fizičkih lica, kao i prekršaji operatora aerodroma i drugih pravnih lica i odgovornih lica i propisuju novčane kazne za učinjene prekršaje. S obzirom da su kaznenim odredbama propisane novčane kazne za vazdušnog prevoznika i za operatora aerodroma, ovaj zakon će doprinjeti prilivu sredstava u Budžet, jer će se sve novčane kazne uplaćivati u Budžet, što je novina u odnosu na dosadašnji Zakon o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju.

Za implementaciju Zakona nisu potrebna sredstva iz Budžeta Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako?
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili otvorene konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nisu prihvaćeni. Obrazložiti.

Eksterna ekspertiza nije korišćena
Konsultacije nisu vršene

7. Monitoring i Evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prakse kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

U cilju što efikasnije primjene ovog zakona, po prvi put se uvodi organ za mirno rješavanje spora po podnijetom prigovoru, ukoliko vazdušni prevoznik, odnosno operator aerodroma u roku od 30 dana od dana dostavljanja prigovora ne odluče po prigovoru, kao i pravo pokretanja postupka pred nadležnim sudom, u slučaju da mirni spor nije riješen na zadovoljavajući način za neku od strana u sporu. Za sprovođenje ovog zakona zaduženi su Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

Datum i mjesto

04. April 2014. godine

Starješina organa predlagača

[Signature]

Orna Gora
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

Naziv propisa	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XVIII Saobraćaj i komunikacije	Saobraćaj
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	14. Saobraćajna politika	14.40. Vazdušni saobraćaj
Ključni termini - eurovok deskriptori	Zakon, Obligacioni odnosi i osnove svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	